

आज मिति २०८० साल फागुण १४ गते सोमबारका दिन दिउसो ३.०० बजे यस नगरपालिकाका प्रमुख श्री सुरेन्द्र श्रेष्ठको अध्यक्षतामा देहायको उपस्थितिमा नगरकार्यपालिकाको १९ औं बैठक बस्यो ।

तपसिल

क्र.स	पद	नाम, थर	हस्ताक्षर
१	प्रमुख	श्री सुरेन्द्र श्रेष्ठ	उपस्थिति
२	उप प्रमुख	श्री बिजय कृष्ण श्रेष्ठ	उपस्थिति
३	वडा अध्यक्ष, वडा नं. १	श्री बाबुकाजी डंगोल	उपस्थिति
४	वडा अध्यक्ष, वडा नं. २	श्री श्रीकृष्ण श्रेष्ठ	उपस्थिति
५	वडा अध्यक्ष, वडा नं. ३	श्री कृष्ण हरी आर्चाय	उपस्थिति
६	वडा अध्यक्ष, वडा नं. ४	श्री बालकृष्ण (पात्या) श्रेष्ठ	उपस्थिति
७	वडा अध्यक्ष, वडा नं. ५	श्री बालकृष्ण श्रेष्ठ	उपस्थिति
८	का.वा वडा अध्यक्ष, वडा नं. ६	श्री राम चन्द्र थापा मगर	उपस्थिति
९	वडा अध्यक्ष, वडा नं. ७	श्री कृष्ण कुमार प्रजापति	उपस्थिति
१०	का.वा वडा अध्यक्ष, वडा नं. ८	श्री सुरेन्द्र था श्रेष्ठ	उपस्थिति
११	वडा अध्यक्ष, वडा नं. ९	श्री सानु काजी राजबहाक	उपस्थिति
१२	कार्यपालिका सदस्य	श्री सरस्वती खड्का	उपस्थिति
१३	कार्यपालिका सदस्य	श्री सिता विश्वकर्मा	उपस्थिति
१४	कार्यपालिका सदस्य	श्री शर्मिला विश्वकर्मा	उपस्थिति
१५	कार्यपालिका सदस्य	श्री उजला थापा श्रेष्ठ	उपस्थिति
१६	कार्यपालिका सदस्य	श्री तुईल माया चक्रधर	उपस्थिति
१७	कार्यपालिका सदस्य	श्री सरोज परियार	उपस्थिति
१८	कार्यपालिका सदस्य	श्री जसे सार्की	अनुपस्थिति
१९	कार्यपालिका सदस्य	श्री बालकृष्ण परियार	उपस्थिति
२०	सदस्य-सचिव	श्री राम बहादुर के.सी	उपस्थिति

आमन्त्रित

१	महाशाखा प्रमुख	श्री केशव सिलवाल	उपस्थिति
२	महाशाखा प्रमुख	श्री सत्य नारायण साह	उपस्थिति
३	महाशाखा प्रमुख	श्री ज्ञानेन्द्र प्रसाद भट्ट	उपस्थिति
४	महाशाखा प्रमुख	श्री तुल्सी भक्त तको	उपस्थिति
५	उ.स. तथा रो.प्र शाखा प्रमुख	श्री अभयन्द्र रंजितकार	उपस्थिति
६	सू.प्र. तथा त.व्यवस्थापन शाखा	श्री सन्दिप प्रजापति	उपस्थिति

२०८०/१५५/१९८
राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

छलफलका विषयहरु:

१. स्थानीय पाठ्यक्रम स्विकृत सम्बन्धमा ।
२. मौलिक नाम ,स्थान रणनितिक कार्य योजना सम्बन्धमा ।
३. ब्लड बैंक स्थापना सम्झौता सम्बन्धमा ।
४. नगर प्रहरी जवानको स्तर सम्बन्धमा ।
५. भुमि आयोग सदस्य मनोनित सम्बन्धमा ।
६. सहकारी अनुगमन समिति सम्बन्धमा ।
७. कृषि विकास सहकारी संस्थालाई समस्याग्रस्त घोषणा गर्न सिफारिस गर्ने सम्बन्धमा ।
८. उपभोक्ता समिति मार्फत सार्वजनिक निमार्ण कार्य गराउने सम्बन्धि कार्यविधि २०७९ लाई संशोधन गर्न बनेको कार्यविधि, २०८० संशोधन सम्बन्धमा ।
९. विविध ।

निर्णय नं १ :

यस नगरपालिकाको स्थानीय पाठ्यक्रम कक्षा ७ र ८ को लागि देहाय बमोजिम स्विकृत गर्ने निर्णय गरियो ।

कक्षा-७ (सात)

साधारण उदेश्यहरु

१. मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको नक्सामा रेखाङ्कनद्वारा वडा विभाजन गर्न र प्रमुख सम्पदा स्थलहरुको अवस्थिति रेखाङ्कनद्वारा देखाउन ।
२. मध्यपुर थिमि नगरपालि भित्र प्रमुख प्राचिन एवं ऐतिहासिक बस्तीहरु र त्यहाँ बसोबास गर्ने रैथाने जात-जातीहरुको परिचय दिन ।
३. प्राकृतिक एवं पुरातात्वीक सम्पदाहरुको महत्व बताउन र तीनीहरुको सर-सफाई तथा संरक्षणमा सहयोग पुर्याउन ।
४. आफु पढ्ने विद्यालय रहेको वडाभित्रको बसाई-सराईको अवस्था बारे वयान गर्न ।
५. अव्यवस्थीत र अनियमित बसोबासले पर्यावरणमा पुराउने असरहरु बताउन ।
६. ऐतिहासीक एवं पुरातात्वीक महत्वका सम्पदाहरुको संरक्षण गर्न ।
७. स्थानीय प्राचिन संस्कार, संस्कृति प्रति परिचित बनाउन र तीनिहरुको सामाजिक मुल्य, मान्यताहरु बताउन ।
८. स्थानीय मौलिक तथा परम्परागत जात्रा, पर्व, संस्कार, संस्कृतिहरु प्रति समाजको अवधारणालाई बैज्ञानीक दृष्टिद्वारा अवगत गराउन ।

Q. 25
राम-बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

९. स्थानीय मौलिक, ऐतिहासिक एवं पुरातात्विक कला, सम्पदा, जात्रा, पर्व, संस्कार, संस्कृति लाई पर्यटन व्यवसायसँग अन्तर सम्बन्ध देखाउन ।
१०. स्थानीय नेपाल भाषामा आफ्नो र आफु पढ्ने विद्यालयको परिचय दिन र एक आपसमा कुराकानी गर्न ।
११. नेपाल भाषाको प्रचलित लिपिद्वारा शब्दहरू लेख्न ।
१२. मध्यपुर थिमि नगरपालि भित्रको परम्परागत पेशा, व्यवसाय र लोपोन्मुख पेशा व्यवसायसँग परिचित बनाउन ।
१३. तरकारी खेतीमा रसायनिक मल, किटनासक मल र किटनासक औषधिको प्रयोगको अवस्था र त्यसले पार्ने प्रभावहरू वयान गर्न ।
१४. स्थानीय परम्परागत र मौलिक सीप, प्रविधि र उद्योगहरूको सामान्य परिचय बताउन ।
१५. घरको भान्छामा प्रयोग हुने विभिन्न मर-मसलाहरू (जडीबुटी) को औषधी जन्य गुणहरू र तीनीहरूको उपयोग बताउन ।
१६. शिक्षण सिकाईको क्रममा प्राकृतिक एवं ऐतिहासिक पुरातात्विक सम्पदा स्थलहरू, जात्रा, पर्व, संस्कार, संस्कृतीक, पर्वहरूको स्थलगत अवलोकन, अध्ययन, भ्रमण गरी प्रस्तुतीकरण गर्न, प्रतिवेदन लेख्न ।
१७. विद्यार्थीहरूमा सोधखोज गर्ने, प्रश्नहरू सोध्ने र समाजसित घुलमिल हुने सीप र बानी विकस गर्ने ।

१. २. १

राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

मध्यपुर थिमि म्हासिका (मध्यपुर थिमि परिचय)

कक्षा:- ७ (सात)

विषय/क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्य/सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु -विस्तृतिकरण	सम्भावित शिक्षण - सिकाई क्रियाकलाप/विधि	शैक्षिक सामग्रीहरू/स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्यांकन प्रक्रिया	पाठ्यभार
१. भौगोलिक अवस्थिति	<ul style="list-style-type: none"> नक्सामा हेरेर मध्यपुर थिमि नगरपालिका (मथिनपा)सित सिमाना जोडिएका नगरपालिकाहरूको नाउँ पहिचान गर्ने । दिइएको मथिनपाको नक्सामा नौ वटा वडाहरूको विभाजन रेखा कोर्न । कम्तीमा पाँचवटा प्रमुख सम्पदा स्थल रहेको स्थानहरू नक्सामा रेखाङ्कन गरी देखाउनु । 	<ul style="list-style-type: none"> मथिनपाको अवस्थिति मथिनपाको वडा विभाजन मथिनपा भित्रका प्रमुख सम्पदा स्थल र तीनका स्थानहरू 	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल वा बाग्मती प्रदेशको नक्सा अवलोकन गर्न लगाई मथिनपासित सिमाना जोडिएका नगरपालिकाहरू पहिचान गरी तीनीहरूको नाउँ सूची तयार गर्न दिने । मथिनपा भित्र कति वडाहरू छन् भन्ने प्रश्न गर्दै मथिनपाको नक्सामा वडाहरू विभाजन गर्न लगाउने । प्रश्न-उत्तर र छलफल विधिद्वारा मथिनपा भित्रका प्रमुख सम्पदा स्थलहरूको सूची तयार गर्न दिने र कुनै पाँच वटा सम्पदा स्थलहरू रहेको स्थानहरू नक्सामा रेखाङ्कन गर्न दिने । 	<ul style="list-style-type: none"> नेपालको नक्सा बाग्मती प्रदेशको नक्सा भक्तपुर जिल्लाको नक्सा मथिनपाको नक्सा 	<ul style="list-style-type: none"> मौखिक तथा लिखित प्रश्नहरू सोध्ने जस्तो की- मथिनपाको पूर्व, पश्चिम, उत्तर र दक्षिण सीमानामा पर्ने नगरपालिकाहरू कुन कुन हुन् ? दिइएको मथिनपाको नक्सामा वडाहरू विभाजन गरी रेखाङ्कन गर । दिइएको मथिनपाको नक्सामा कुनै पाँच वटा सम्पदास्थलहरू रेखाङ्कन गर । 	८
२. इतिहास	<ul style="list-style-type: none"> मथिनपा भित्र रहेका प्राचीन वस्तीहरूको नाउँ बताउनु । आफ्नो विद्यालय रहेको वडामा पर्ने प्राचीन वस्तीहरू पहिचान गर्ने । मथिनपाभित्रका प्राचीन वस्तीहरू मध्ये कुनै एउटाको संक्षिप्त परिचय दिन । आफू पढ्ने विद्यालय रहेको वडाका प्राचीन वस्तीहरूमा बसोबास गर्ने जात-जाति र 	<ul style="list-style-type: none"> मथिनपा भित्रका प्राचीन वस्तीहरू (प्राचीन बस्ती) को संक्षिप्त परिचय प्राचीन वस्तीहरूमा बसोबास गर्ने जात-जाति र तिनका थरहरू 	<ul style="list-style-type: none"> मथिनपाभित्र रहेका बस्तीहरूको नाउँ भन्ने लगाउने र तिनीहरूमध्ये प्राचीन वस्तीहरू पहिचान गर्न लगाउने । आफू पढ्ने विद्यालय रहेको वडामा पर्ने यस्ता प्राचीन वस्तीहरूको पहिचान दिने । कुनै एउटा प्राचीन बस्तीको संक्षिप्त परिचय दिने । 	<ul style="list-style-type: none"> पुस्तक पुस्तिका, पत्र-पत्रिका, स्मारिका स्थानीय स्रोत व्यक्ति 	<ul style="list-style-type: none"> मौखिक र लिखित प्रश्नहरू सोध्ने - मथिनपा भित्रका कम्तिमा पाँचवटा प्राचीन वस्तीहरू कुन-कुन हुन् ? आफू पढ्ने विद्यालय रहेको वडाभित्र पर्ने प्राचीन बस्ती/टोलहरूको नाउँ बताउनु । 	५

४

 मध्यपुर थिमि
 स्थानीय तह
 २०७३

मध्यपुर के.सी.
 शिक्षक

विषय/क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्य/सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु -विस्तृतिकरण	सम्भावित शिक्षण - सिकाई क्रियाकलाप/विधि	शैक्षिक सामग्रीहरू/स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्यांकन प्रक्रिया	पाठ्यभार
	तिनीहरूको थर पहिचान गर्ने ।		<ul style="list-style-type: none"> आफू पढ्ने विद्यालय रहेको वडाका प्राचीन बस्तीहरूमा बसोबास गर्ने जात-जाति र तिनीहरूका थरहरू बताउने । 		<ul style="list-style-type: none"> कुनै एउटाको छोटो परिचय लेख । तिमी पढ्ने विद्यालय रहेको वडामा बसोबास गर्ने जातजातीहरू कुन-कुन हुन् ? स्थानीय समुदायमा गएर जात-जाती र तिनीहरूका थरहरू संकलन गर्ने लगाउने । कुनै एउटा प्रमुख प्राचीन बस्ती सम्बन्धमा निबन्धात्मक लेख लेख्न लगाउने । 	
३. पर्यावरण र सम्पदा	<ul style="list-style-type: none"> मथिनपाभिन्नका ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक सम्पदाहरूको सर-सफाई गर्न र तिनीहरूको संरक्षणमा सहयोग पुर्याउन । नपाभिन्नका प्राकृतिक सम्पदा स्थलहरू-नदी(मनोहरा र हनुमन्ते), बान-जंगल,चौर, ईनारको संक्षिप्त परिचय र महत्व बताउन । हरित विद्यालयको अवधारणा संक्षेपमा बताउन । 	<ul style="list-style-type: none"> नपाभिन्नका ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक सम्पदाहरू हरित विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> नपाभिन्नको प्रमुख ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक सम्पदाहरू बारे फोटो/भिडियोको सहयोगले छलफल गर्ने । ती सम्पदाहरूको सर-सफाई र संरक्षणमा पुऱ्याउन सकिने योगदानहरू बारे छलफल गर्ने । नपाभिन्नका ऐतिहासिक, पुरातात्विक एवं प्राकृतिक सम्पदा स्थलहरूको स्थलगत अवलोकन-अध्ययन भ्रमण गर्न लगाउने । हरित विद्यालयको परिचय दिने । 	<ul style="list-style-type: none"> पुस्तक- पुस्तिका, पत्र-पत्रिका, स्मारिका ऐतिहासिक, पुरातात्विक एवं प्राकृतिक सम्पदा स्थलहरूको फोटो, भिडियो स्थानीय स्रोत व्यक्ति र विज्ञ 	<ul style="list-style-type: none"> मौखिक र लिखित प्रश्नहरू सोध्ने- ऐतिहासिक र पुरातात्विक सम्पदाहरू भनेका के हुन् ? तीनीहरूको संरक्षण किन आवश्यक छ ? नपाभिन्नका कुनै ५ वटा सम्पदाहरूको नाउँ भन्ने । ऐतिहासिक, पुरातात्विक एवं प्राकृतिक सम्पदा स्थलहरूको अध्ययन भ्रमण गराई प्रतिवेदन तयार गर्न लगाउने । 	१०

स्थानीय समुदाय
मध्यपुर थिमि न
२०७३

रुमा-बहादुर के.सी.
प्रा.सू. प्रशासकीय अधिकृत

विषय/क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्य/सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु - विस्तृतकरण	सम्भावित शिक्षण - सिकाई क्रियाकलाप/विधि	शैक्षिक सामग्रीहरू/स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्यांकन प्रक्रिया	पाठ्यभार
४. कला र सम्पदा	<ul style="list-style-type: none"> ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक मूर्त सम्पदाको परिचय र महत्व बताउन। ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक महत्वका कला र सम्पदाहरूको संरक्षणका उपायहरू बताउन। 	<ul style="list-style-type: none"> नपाभिन्नका ऐतिहासिक र पुरातात्विक मठ-मन्दिर, दरवार (लायकू) तथा चैत्य बहाः, पाटी-पौवा, ढुङ्गेधारा, ईनार, पोखरी, दबू (डबली) ऐतिहासिक र पुरातात्विक कला-सम्पदाको संरक्षण तथा पुननिर्माण 	<ul style="list-style-type: none"> प्रश्न-उत्तर गर्दै नपाभिन्नका ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक महत्वका मठ-मन्दिर, दरवार (लायकू) तथा चैत्य, बहाः को सूची तयार गर्ने। तीमध्ये कुनै २ वटाको संक्षिप्त परिचय दिने। ऐतिहासिक र पुरातात्विक पाटी-पौवा, पोखरी, ईनार, ढुङ्गेधारा, दबू आदिको परिचय र महत्व बारे छलफल गर्ने। ऐतिहासिक र पुरातात्विक कला र सम्पदाहरूको संरक्षण र पुनः निर्माण सम्बन्धि गतिविधिहरू बारे वर्णन गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> पुस्तक-पुरिस्ताका पत्र-पत्रिका, स्मारिका स्थानीय गुथिहरू सम्बन्धित कला-सम्पदाको फोटो, भिडियो स्थानीय स्रोत व्यक्ति, विज्ञ 	<ul style="list-style-type: none"> मौखिक र लिखित प्रश्नहरू सोध्ने नपाभिन्नका ऐतिहासिक र पुरातात्विक महत्वका कम्तीमा १० वटा मठ-मन्दिर, दरवार (लायकू) चैत्य, बहाःहरूको सूची तयार पार। नपाभिन्नका ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक महत्वका मठ-मन्दिर, चैत्य, बहाः को अवलोकन-अध्ययन भ्रमण गराएर प्रतिवेदन तयार गर्न लगाउने। अवलोकन-अध्ययन भ्रमण गराएर ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक महत्वका कला-सम्पदाहरूको संरक्षण र पुनः निर्माण कार्यहरू बारे प्रस्तुतीकरण गर्न लगाउने 	१८

श्रीमान्
मध्यापुर विमि
२०७३

१२
राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

विषय/क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्य/सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु - विस्तृतकरण	सम्भावित शिक्षण - सिकाई क्रियाकलाप/विधि	शैक्षिक सामग्रीहरू/स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्यांकन प्रक्रिया	पाठ्यभार
५. प्रचलित स्थानीय संस्कार-संस्कृति	<ul style="list-style-type: none"> मानिसको जन्मदेखि मृत्यु सम्म गरिने संस्कारहरूको सूची तयार गर्न तथा व्यक्तिगत घटना दर्ताबारे परिचय दिन । 	<ul style="list-style-type: none"> मानिसको जन्मदेखि मृत्युसम्म गरिने संस्कारहरू परिवर्तित समयमा व्यक्तिगत घटना - जन्म, विवाह, बसाइसराइ र मृत्यु दर्ता । बाह्य (गुफा) राख्ने र यसको सामाजिक महत्व मानिसको जन्मदेखि मृत्युसम्म गरिने दश संस्कार । बाह्य (गुफा) राख्ने अवधिमा गरिने कार्यहरूको विवरण 	<ul style="list-style-type: none"> प्रश्न-उत्तर र छलफलद्वारा मानिसको जन्म देखि मृत्युसम्म गरिने संस्कारहरूको सूची तयार गर्ने । (दश कर्म) स्थानीय जात-जातीहरूमा गरिने ती संस्कारहरूलाई तालिकाबद्ध गर्ने । व्यक्तिगत घटना (जन्म, विवाह, बसाइसराइ र मृत्यु) दर्ता सम्बन्धी आवश्यकता र महत्व । बाह्य राख्नेको लागि चाहिने बालिकाको साधारण उमेर बालिकाको साधारण उमेर छलफलद्वारा बताउने । बाह्य राख्नेको बालिकाको फोटो, भिडियोको सहयोगले बाह्य राख्ने बालिकाले लगाउने भेष-भूषा, गर-गहनाबारे वर्णन गर्ने । बाह्य संस्कारमा आएको नयाँ विकासक्रम जस्तै बौद्ध विहारमा गरिने ऋषिणी प्रवच्यबारे चर्चा गर्ने । बाह्य राख्नुको सामाजिक मूल्य-मान्यता बताउने र यस बारेमा रहे आएको अन्ध-विश्वास र विकृतिहरू संक्षेपमा वर्णन गर्ने । प्रश्न-उत्तर र छलफलद्वारा विवाहको लागि चाहिने - (न्यायिक) उमेर बताउने । 	<ul style="list-style-type: none"> मानिसको जन्मदेखि मृत्युसम्मका संस्कारहरू भल्कने फोटो, भिडियो बाह्य राख्नेको बालिकाले लगाउने पोशाक, भेष-भूषा, गर-गहना सामाजिक अगुवा, विज्ञ पुरोहित संस्कृति विज्ञ 	<ul style="list-style-type: none"> मौखिक र लिखित प्रश्नहरूका सोध्ने मानिसको जन्मदेखि मृत्युसम्म गरिने संस्कारहरूको नाउँ बताउ । साधारणतया बालिका कति उमेर पुगेपछि बाह्य (गुफा) राख्ने गरिन्छ ? बाह्य राख्ने बालिकाले लगाउने पोशाक, भेष-भूषा र गर-गहनाहरूको नाउँ भन्ने । बाह्य राख्ने गरिने विगत (परम्परागत) र वर्तमान (आधुनिक) संस्कार विधि बारे छलफल गराउने, त्यसलाई सहजीकरण गरेर निष्कर्ष निकाल्न दिने । विवाह सम्बन्धी विभिन्न डकुमेन्टीहरू 	१२
ख) विवाह	<ul style="list-style-type: none"> विवाह सम्बन्धि सामान्य परिचय बताउन । 	<ul style="list-style-type: none"> परम्परागत विवाह सम्बन्धी जानकारी 	<ul style="list-style-type: none"> प्रश्न-उत्तर र छलफलद्वारा विवाहको लागि चाहिने - (न्यायिक) उमेर बताउने । 	<ul style="list-style-type: none"> विवाह सम्बन्धी विभिन्न डकुमेन्टीहरू 		

९

मध्यपुर थिमि न्यायालय

२०७३

प्रा. प्रशासकीय अधिकृत

प्रा. डा. ड. के. सी.

विषय/क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्य/सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु - विस्तृतिकरण	सम्भावित शिक्षण - सिकाई क्रियाकलाप/विधि	शैक्षिक सामग्रीहरू/स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्यांकन प्रक्रिया	पाठ्यभार
६. जात्रा, पर्व-संस्कृति	<ul style="list-style-type: none"> योमरी पून्हं मनाउने महिना/तिथि । योमरी बनाउने र पकाउने विधि प्रदर्शन गर्न । योमरी पून्हंको दिन गाउने तथाछिं त्यः गीत गाउन र त्यसको अर्थ बताउन । योमरी पून्हंको अवसरमा नवदुर्गा गणले पूजा थापन जाने स्थानहरूको नाम बताउन । 	<ul style="list-style-type: none"> योमरी र योमरी पून्हं योमरी बनाउने र पकाउने विधि त्याछिं त्यः गीत योमरी पून्हंको अवसरमा मनाइने नवदुर्गा नाच 	<ul style="list-style-type: none"> विवाह बारेको परम्परागत सोच, मूल्यमान्यता संक्षेपमा बताउने । विवाह सम्बन्धी स्थानीय संस्कारहरू बताउने । विवाह बारेको वर्तमान (आधुनिक) अवसधारणा र समाजमा यसको प्रभावहरू वर्णन गर्ने प्रश्न-उत्तर गद्दौ योमरी पून्हं मनाउने महिना र तिथि बताउने । योमरीको फोटो/चार्टहरू देखाएर योमरी बनाउने र पकाउने विधि संक्षेपमा वर्णन गर्ने । योमरी पून्हंको दिन टोल-टोलमा त्याछिं त्यः गीत गाएर योमरी मार्ने संस्कृति बारे संक्षेपमा बताउने । सम्भव भएमा त्यस्तो कार्यक्रमको आयोजना गर्ने वा विद्यार्थीहरूलाई सहभागी गराउने । योमरी पून्हंको अवसरमा नवदुर्गा गणले पूजा थापन जाने स्थानहरूको नाम बताउने । प्रश्न-उत्तर र छलफलद्वारा गथासुगः चढे मनाउने महिना/तिथि बताउने । गथामाद्योको संक्षिप्त परिचय 	<ul style="list-style-type: none"> पुस्तक-पुस्तिका, पत्र-पत्रिका, स्मारिका चार्ट, फोटो, भिडियो स्थानीय स्रोत व्यक्ति स्थानीय बाजा गुरु, बाजागाजाहरू दाफा भजन खलः संस्कृतिप्रेमी, संस्कृति विज्ञ 	<ul style="list-style-type: none"> देखाउने र यस सम्बन्धमा छलफल गराउने, निबन्ध लेख्न दिने, ई. । 	१८
ख) गथामुगः चढे	<ul style="list-style-type: none"> गथामुगः चढे मनाइने महिना/तिथि बताउन । गथामाद्योको संक्षिप्त परिचय दिने । गथामाद्योलाई सेलाउनुको सांस्कृतिक महत्व बताउन । 	<ul style="list-style-type: none"> घर शुद्धिकरण (सम्पूर्ण परिवारजन नुहाउने र लुगा धुने । गथासुगः चढे र गथामाद्योको संक्षिप्त परिचय 	<ul style="list-style-type: none"> संस्कृतिप्रेमी, संस्कृति विज्ञ 	<ul style="list-style-type: none"> संस्कृतिक महत्व बारे प्रस्तुतीकरण गर्न दिने । 		

५
मध्यपुर थिमि
२०७३

राजु तिमल्सेना
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

विषय/क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्य/सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु - विस्तृतकरण	सम्भावित शिक्षण - सिकाई क्रियाकलाप/विधि	शैक्षिक सामग्रीहरू/स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्यांकन प्रक्रिया	पाठ्यभार
ग) पञ्चदान (जुगाचहे)	<ul style="list-style-type: none"> पञ्चदान (जुगा चहे) मनाउने महिना/तिथि बताउन । त्यस दिन जात्रा गर्ने देवताको नाउँ बताउन । जुगा चहेको सांस्कृतिक महत्व वर्णन गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> गथामाद्यो बनाएर सेलाउने संस्कृति र त्यसबाट सिक्नु पर्ने ज्ञान पञ्चदान (जुगा-चहे) को परिचय जुगा चहेको दिन गरिने जात्रा र त्यसको सांस्कृतिक महत्व स्वस्ति नखः र महत्व ऋतु अनुसार वजाइने वाजा र धुन 	<ul style="list-style-type: none"> गथामाद्यो बनाएर नजिकको खोला, खोल्लसामा लगेर सेलाउनुको कारण र त्यसबाट सिक्नु पर्ने ज्ञानबारे वर्णन गर्ने । पञ्चदान संस्कृति र दिपंकर बुद्धको जात्रा अवलोकन गराउने । त्यस जात्राको सांस्कृतिक महत्व वर्णन गर्ने । पञ्चदानका दिन गरिने दिपंकर बुद्धको जात्रा बारे बताउने । स्वस्ति नखःको सांस्कृतिक महत्व वर्णन गर्ने । चाडपर्व र ऋतु अनुसार वजाइने धुन र त्यसको लागि वजाइने बाजागाजाहरूको नाउँ बताई दिने । जस्तो की - बसन्त, होली, घातु, सिन्हाज्या, मालश्री । 	<ul style="list-style-type: none"> लक्ष्मीपूजा, म्ह पूजा र किजा पूजाको फोटो, भिडियो स्थानीय स्रोतव्यक्ति 	<ul style="list-style-type: none"> मौखिक र लिखित प्रश्नहरू सोध्ने । पञ्चदान (जुगा चहे)को दिन हुने/मनाइने जात्राको अवलोकन गराउने र त्यसबारे प्रस्तुतीकरण गर्न लगाउने । मौखिक तथा लिखित प्रश्नहरू सोध्ने । विभिन्न धुनहरू सुनाएर त्यसमा प्रयोग हुने बाजागाजाहरूको नाउँ भन्न लगाउने । ती धुनहरू वजाइने ऋतु/चाडपर्वहरू पहिचान गर्न दिने । 	
घ) स्वस्ति नखः - लक्ष्मीपूजा, म्हपूजा र किजापूजा)	<ul style="list-style-type: none"> स्वस्ति नखः मनाउने तिथिमिति सहित र सामान्य परिचय दिन स्वस्ति नखःको सांस्कृतिक महत्व बताउन । विभिन्न ऋतु/चाडपर्वहरूमा वजाइने बाजाहरू र धुनहरूको सूची तयार गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल भाषामा आफ्नो र विद्यालयको परिचय नेपाल भाषाबाट वार्तालाप 	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल भाषा बोल्न आउने विद्यार्थीहरूलाई बोलाएर नेपाल भाषाबाट सामान्य कुराकानी गर्ने जिगु नां ..... खः । जिगु छै ..... त्वाल्य खः । 	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल प्रचलित लिपि वर्णमाला नेपाल भाषा शब्द संग्रह स्थानीय स्रोत 	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल भाषामा मौखिक र लिखित प्रश्नको उत्तर लेख्न लगाउने । नेपाल भाषाको शब्द 	२२
७. स्थानीय नेपाल भाषा र नेपाल लिपि	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय नेपाल भाषामा आफ्नो र आफ्नो विद्यालयको परिचय दिन । स्थानीय नेपाल भाषामा आफ्नो परिवारको 	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल भाषामा आफ्नो र विद्यालयको परिचय नेपाल भाषाबाट वार्तालाप 	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल भाषा बोल्न आउने विद्यार्थीहरूलाई बोलाएर नेपाल भाषाबाट सामान्य कुराकानी गर्ने जिगु नां ..... खः । जिगु छै ..... त्वाल्य खः । 	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल प्रचलित लिपि वर्णमाला नेपाल भाषा शब्द संग्रह स्थानीय स्रोत 	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल भाषामा मौखिक र लिखित प्रश्नको उत्तर लेख्न लगाउने । नेपाल भाषाको शब्द 	

 २०७३

विषय/क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्य/सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु - विस्तृतकरण	सम्भावित शिक्षण - सिकाई क्रियाकलाप/विधि	शैक्षिक सामग्रीहरू/स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्यांकन प्रक्रिया	पाठ्यभार
	सदस्यहरूको परिचय दिन । ● प्रचलित नेपाल लिपिको बाह्रखरी लेखन । ● प्रचलित नेपाल लिपिबाट आफ्नो र आफू पढ्ने विद्यालयको नाउँ लेखन ।	● प्रचलित नेपाल लिपिबाट शब्द लेखन	- जिन्ह्यू तरिगम्यु व्वना च्वना । - जिगु व्वनेकुथि (विद्यालय) या नाँ ... खः । - थ्व व्वनेकुथिइ .... तरिगिसें ... तरिगं तक दु । - जिमि छेंजःपिं .... म्ह दु । - छेंया नायो - बाज्या/अजि/अबु/माँ खः । - जिगु छेंयु बाज्या, अजि, अबु, माँ, तरिमाँ, चिरिमाँ, दाइ किजा, तता (अता), केहें, निनि दु । - थौं गणितयागु जक होमवर्क दु । - न्यापु हिसाब यानां निपु जक मिले जुल । - स्वपु मिले याये मफुत । - इत्यादी ● प्रचलित नेपाल लिपिमा आकार, इकार र उकार लाग्ने शब्दहरू लेख्न लगाउने ● प्रचलित नेपाल लिपिमा आफ्नो र आफू पढ्ने विद्यालयको नाउँ लेख्न लगाउने ।	व्यक्ति ● प्रचलित नेपाल लिपि शिक्षक ● श्रेष्ठ पत्रिका ● लायूकू बाःछि पौ ● लिपि पौ	ज्ञान बारे हाजिरी जवाफ गर्न लगाउने ● प्रचलित नेपाल लिपिमा शब्द लेखन प्रतियोगिता गर्न लगाउने ।	
८. परम्परागत पेशा-व्यवसाय	● मथिनपाका परम्परागत कृषि र गैरकृषि पेशाबारे बताउने	● मथिनपाका परम्परागत पेशा-व्यवसाय	● प्रश्न-उत्तर र छलफलद्वारा स्थानीय परम्परागत कृषि र गैरकृषि पेशा-व्यवसायहरूको सूची तयार गर्ने । ● परम्परागत तरकारी खेतीमा	● पुस्तक-पुस्तिका पत्र-पत्रिका, स्मारिका, चार्ट स्थानीय स्रोत व्यक्ति तथा	● मौखिक र लिखित प्रश्नहरू सोध्ने ● पाँच/पाँच वटा स्थानीय परम्परागत कृषि र गैर कृषि	१२

विषय/क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्य/सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु - विस्तृतिकरण	सम्भावित शिक्षण - सिकाई क्रियाकलाप/विधि	शैक्षिक सामग्रीहरू/स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्यांकन प्रक्रिया	पाठ्यभार
(क) कृषि	<ul style="list-style-type: none"> परम्परागत तरकारी खेतीमा प्रयोग हुने औजारहरूको सूची तयार गर्ने र परिचय दिन । तरकारी खेतीमा रासायनिक मल र कीटनाशक औषधिको प्रयोग र त्यसले मानव स्वास्थ्यमा पार्ने प्रभावहरूबारे बताउन । 	<ul style="list-style-type: none"> परम्परागत तरकारी खेतीमा प्रयोग हुने मलहरू तरकारी खेतीमा रासायनिक मल र कीटनाशक औषधिको प्रयोग र त्यसले मानव स्वास्थ्यमा पार्ने प्रभावहरूबारे बताउन । 	प्रयोग हुने औजारहरूको सूची तयार गरी छलपल गर्ने । <ul style="list-style-type: none"> तरकारी खेतीमा प्रयोग गरिने रासायनिक मल र कीटनाशक औषधिको नाउँ र किसिम बताउँदै मानव स्वास्थ्यमा त्यसको प्रभाव बारे छोटकरीमा व्याख्या गर्ने । 	विज्ञ <ul style="list-style-type: none"> तरकारी खेतीमा प्रयोग हुने औजारहरूको चित्र रासायनिक मल र कीटनाशक औषधिका नमुनाहरू 	पेशा-व्यवसायहरूको नाउँ लेख्न लगाउने । <ul style="list-style-type: none"> तरकारी खेतीमा रासायनिक मलको प्रयोग र त्यसको प्रभाव बताउन लगाउने । स्थलगत अवलोकन-अध्ययन भ्रमण गराएर परम्परागत तरकारी खेती/आधुनिक तरकारी खेती बारे प्रतिवेदन लेख्न दिने । 	
९. स्थानीय सीप, प्रविधि/उद्योग क) माटाका भाँडावर्तन बनाउने ख) कपडा बुन्ने	<ul style="list-style-type: none"> माटोबाट तयार हुने लोपोन्मुख परम्परागत भाँडाहरू पहिचान गर्न माटोको र्वःप (घँटो), धःप (गात्री) र तेष (घ्याम्पो) बनाउने विधि पहिचान गर्न । कपडा बुन्नको लागि प्रयोग हुने सामान/औजारहरूको सूची तयार गर्न । 	<ul style="list-style-type: none"> माटोबाट बन्ने लोपोन्मुख परम्परागत भाँडाहरू माटोबाट र्वःप, धःप र तेष बनाउने विधि कपडा बुन्न प्रयोग हुने सामान/औजारहरू परम्परागत पहिरनहरू 	<ul style="list-style-type: none"> माटोबाट बनेका परम्परागत भाँडाकुँडा वा त्यसको चार्ट देखाएर तिनिहरूको नाउँ बताउने । चार्ट/फोटो/भिडियो को सहयोगले माटोबाट र्वःप, धःप र तेष बनाउने तरीका वर्णन गर्ने । प्रश्न-उत्तर र छलफलद्वारा कपडा बुन्नको लागि आवश्यक पर्ने सामान/औजारहरूको सूची तयार गर्ने । 	माटोबाट बनेका परम्परागत भाँडाहरू <ul style="list-style-type: none"> चार्ट, फोटो, भिडियो परम्परागत घरेलु कपडाहरू स्थानीय स्रोत व्यक्ति पुस्तक-पुस्तिका, पत्र-पत्रिका 	<ul style="list-style-type: none"> सौखिक र लिखित प्रश्नहरू सोध्ने । स्थलगत अध्ययन-अवलोकन भ्रमण गराएर प्रतिवेदन लेख्न दिने । पुराना/परम्परागत माटोका भाँडाहरू पहिचान हुने गरी हाजिरी जवाफ गराउने । कपडा बुन्न प्रयोग हुने सामान र औजारहरू पहिचान हुने गरी 	१५

विषय/क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्य/सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु - विस्तृतिकरण	सम्भावित शिक्षण - सिकाई क्रियाकलाप/विधि	शैक्षिक सामग्रीहरू/स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्यांकन प्रक्रिया	पाठ्यभार
	<ul style="list-style-type: none"> परम्परागत पहिरनहरूको सूची तयार गर्न कपासबाट बती काढ्ने विधि प्रदर्शन गर्न । 	<ul style="list-style-type: none"> कपासबाट बती काढ्ने विधि 	<ul style="list-style-type: none"> परम्परागत स्थानीय पहिरनको देखाएर त्यसबारे चर्चा गर्ने । कपास दिएर बती काढ्न अभ्यास गराउने । 		<ul style="list-style-type: none"> हाजिरी जवाफ गराउने । परम्परागत स्थानीय पहिरनहरूको प्रदर्शनी गर्न लगाउने । कपासबाट बत्ति काढ्ने प्रतियोगिता गराउने । 	
१०. स्थानीय उपचार विधि	<ul style="list-style-type: none"> घरको भान्छामा प्रयोग हुने औषधीजन्य गुण भएका मसलाको सूची बनाउन । बेसार, लसुन, अदुवा, जिरा मरिच, ज्वानोको औषधीजन्य गुणहरू बताउन । ज्वरो, रुघाखोकी, जीउ दुखाई, अपचमा प्रयोग गरिने घरेलु उपचार विधि बताउन । 	<ul style="list-style-type: none"> भान्छामा प्रयोग हुने औषधीजन्य गुण भएका मसलाहरू बेसार, लसुन, अदुवा, जिरा मरिच, ज्वानोको औषधीजन्य गुणहरू सामान्य रोगहरूमा घरेलु उपचार विधि 	<ul style="list-style-type: none"> घरमा आमा/बुवा, हजुरबा/हजुरआमाहरूले रुघा लाग्दा, खोकी आउँदा, ज्वरो आउँदा जिरामरिच, बेसार वा अदुवा आदि हालेर पानी उमालेर खानु भएको देखेका छौं ? भनी प्रश्नहरू सोध्दै घरको भान्छामा प्रयोग हुने औषधीय गुण भएका मसलाको नाउँ बताउने । बेसार, लसुन, अदुवा, जीरा, ज्वानोको औषधीय गुणहरू बताउने । सामान्य ज्वरो, रुघा, खोकी आदिमा प्रयोग गरिने घरेलु उपचार विधिबारे छलफल गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> पुस्तक-पुस्तिका, पत्र-पत्रिका चार्ट, फोटो, भिडियो स्थानीय स्रोत व्यक्ति स्थानीय वैद्य/विज्ञ सम्बन्धित वस्तुका नमुनाहरू 	<ul style="list-style-type: none"> मौखिक र लिखित प्रश्नहरू सोध्ने भान्छामा प्रयोग हुने औषधीय गुण भएका मसलाहरू संकलन गर्न दिने । घरेलु उपचार विधिबारे प्रस्तुतीकरण गर्न दिने । घरेलु उपचार विधिमा संलग्न वैद्य, विज्ञ वा जानकारहरूसित भेटघाट गराउने । स्थलगत अवलोकन भ्रमण गराउने । 	८

कक्षा ८(आठ)

साधारण उदेश्यहरू:-

१. मध्यपुर ठिमी नगरपालिकाको नक्सा कोर्न र यसको अवस्थिति आक्षांश र देशान्तर द्वारा व्यक्त गर्न ।
२. मथिनपाको नक्सामा रेखाङ्कन द्वारा वडा विभाजन गर्न र विद्यालय तथा सम्पदा स्थलहरूको अवस्थि देखाउन(रेखाङ्कन गर्न) ।
३. मथिनपा भित्रका प्राचिन एवं ऐतिहासिक टोल- बस्तीहरूको परिसचय दिन ।
४. मूर्त र अमूर्त कला-सम्पदाहरूको महत्व वर्णन गर्न र तीनीहरूको संरक्षण तथा सम्बर्धन कार्यमा सक्रियता जनाउन ।
५. अव्यवस्थित र अनियन्त्रित शहरिकरणले पर्यावरणमा पुयाउने असरहरू व्याख्या गर्न ।
६. फोहर वस्तुको व्यवस्थापन र तीनको अभावले सम्पदा स्थलहरूमा पर्ने नकारात्मक असरहरू बारे छलफल गर्न ।
७. स्थानीय जात-जातीहरूको जन्मदेखि मृत्युसम्मका मौलिक संस्कार संस्कृतको जर्गेना गर्नमा सक्रियता देखाउन र तीनीहरूमा देखा परेका विकृतिहरू न्युनीकरण गर्न ।
८. स्थानीय मौलिक एवं परम्परागत जात्रा पर्वहरूको सांस्कृतिक तथा सामाजिक मूल्य-मान्यता र महत्व प्रकाशन पार्न तीनीहरूमा देखा परेका विकृतीहरूलाई न्युनीकरण गर्न ।
९. स्थानीय जात्रा-पर्व संस्कार संस्कृति तथा ऋतुहरू अनुसार बजाउने बाजागाजा धुन र गाउने गीतहरूसित परिचित बन्न ।
१०. स्थानीय मौलिक एवं परम्परागत कला-सम्पदा जात्रा-पर्वसंस्कार-संस्कृतिहरूलाई पर्यटन विकासमा सहजीकरण गर्न ।
११. रैथाने जात-जातीहरूको मातृभाषाको उत्थान प्रचार-प्रसार र सम्बर्द्धनमा सक्रिय व्यक्ति र संघ-संस्थाहरू बारे बयान गर्न ।
१२. नेपाल भाषाको प्रचलित लिपिबाट आफु अध्ययन गर्ने विद्यालय र पुरातात्विक सम्पदाहरूको परिचय लेख्न ।
१३. नेपाल सम्बतका प्रवर्तक राष्ट्रिय विभूति शंखधर साख्वा र शंखधर साख्वा राष्ट्रिय प्रतिष्ठानको परिचय बताउन ।
१४. नेपाल सम्बत अनुसारको महिना तिथि-मिति लेख्न ।
१५. लोप भई सकेका र लोपोन्मुख अवस्थामा पुगेका स्थानीय परम्परागत पेशा-व्यवसायहरूको सूचिकरण गर्न ।
१६. तरकारी खेतीमा प्रयोग गर्ने प्राङ्गणरीक मल बनाउनेस्थानीय परम्परागत विधि र उपचारमा प्रयोग हुने परम्परागत विधि वर्णन गर्न ।
१७. स्थानीय परम्परागत सीप प्रविधि र उद्योग ढुंगेधाराको मुहान संरक्षण प्रविधिहरूको संक्षिप्त परिचय दिन ।

१८. प्राथमिक उपचार एवं सामान्य रोगहरूको उपचार विधिमा उपयोग हुने औषधिजन्य बोट-बिरुवाहरू पहिचान गर्न र तीनीहरूको सामान्य उपयोग विधि बताउन ।
१९. शिक्षण-सिकाईको क्रममा प्राकृतिक एवं पुरातात्विक सम्पदा स्थलहरू जात्रा-पर्वहरू संस्कार सास्कृतिक पर्वहरूको स्थलगत अजवलोकन अध्ययन भ्रमण गरी प्रस्तुतीकरण गर्न प्रतिवेदन लेख्न ।
२०. विद्यार्थीहरूमा सोध खोज गर्ने प्रश्नहरू सोध्ने र समाजसित धुलमिल हुने सीप र जाँगरको विकास गर्ने ।

Ram Bahadur K. S.
राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

**मध्यपुर थिमिम्हसिका (मध्यपुर थिमि परिचय)
कक्षा ८ (आठ)**

विषय/ क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्यहरू / सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु- विस्तृतीकरण	सम्भावित शिक्षण- सिकाई क्रियाकलाप/ विधि	शैक्षिक सामग्री / स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्याङ्कन प्रक्रिया	पाठ्यभार
१. भौगोलिक अवस्थिति	<ul style="list-style-type: none"> मथिनपाको नक्सा कोर्न । मथिनपाको नक्सामा नौ वटा वडाहरू विभाजन हुने गरी रेखाङ्कन गर्न । आफू अध्ययन गर्ने विद्यालयको अवस्थिति नक्सामा रेखाङ्कन गरी देखाउन । प्रत्येक वडामा रहेका कम्तिमा एउटा सम्पदा स्थलका अवस्थिति नक्सामा रेखाङ्कन गरी देखाउन । मथिनपाको अवस्थितिअक्षांश र देशान्तरबाट बताउन । 	<ul style="list-style-type: none"> विद्यालय र सम्पदा स्थलको अवस्थिति नक्सामा रेखाङ्कन मथिनपाको अवस्थिति अक्षांश र देशान्तर 	<ul style="list-style-type: none"> आफूले पढि सकेको पाठको आधारमा मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको नक्सा आफ्नो कापीमा कोर्न लगाउने । मथिनपाको नक्सा देखाएर आफूले खिचेको नक्सामा आवश्यक भएमा सच्याउन लगाउने । नक्सामा नौ वटा वडाहरूको विभाजन गर्न लगाउने र आवश्यक ठाउँमा सहयोग गर्ने । आफू अध्ययन गर्ने विद्यालय र प्रत्येक वडामा कम्तिमा एउटा एउटा सम्पदा स्थलहरूको अवस्थिति रेखाङ्कन गर्न लगाउने । अक्षांश र देशान्तरको मानकको अर्थ बुझाई मथिनपाको अवस्थिति अक्षांश र देशान्तरमावताउने । 	<ul style="list-style-type: none"> मथिनपाको रेखाङ्कित नक्सा, राजनितिकनक्सा, भौगोलिक नक्सा, ग्राफ पेपर, चार्ट पेपर 	<ul style="list-style-type: none"> दिईएको पेपर (ग्राफ वा चार्ट)मा मथिनपाको नक्सा कोरी यसमा नौ वटा वडाहरूको विभाजनलाई रेखाङ्कन गरि । आफू अध्ययन गर्ने विद्यालय र प्रत्येक वडामा कम्तिमा एउटा एउटा सम्पदाहरूको अवस्थिति रेखाङ्कन गरी देखाउ । मथिनपाको अक्षांश र देशान्तरमा बताउ । 	६

प्रमुख शिक्षक
मध्यपुर थिमि
२०७३

विषय / क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्यहरू / सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु- विस्तृतीकरण	सम्भावित शिक्षण- सिकाई क्रियाकलाप/ विधि	शैक्षिक सामग्री / स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्याङ्कन प्रक्रिया	पाठ्यभार
२. इतिहास	<ul style="list-style-type: none"> मथिनपाका प्राचीन वस्तीहरूको ऐतिहासिक र हालको नाउँ बताउन । मथिनपाका प्राचिन तथा ऐतिहासिक वस्तीहरूको संक्षिप्त परिचय दिन । आफू अध्ययन गर्ने विद्यालय रहेको वस्तीहरूको (गाउँ/टोल संक्षिप्त परिचय बताउन । मथिनपाका प्राचीन वस्तीहरूमा बसोबास गर्ने जातजातिहरूको परिचय बताउन । 	<ul style="list-style-type: none"> प्राचिन तथा ऐतिहासिक वस्तीहरूको संक्षिप्त परिचय आफू अध्ययन गर्ने विद्यालय रहेको वस्तीको परिचय मथिनपाका भित्र बसोबास गर्ने जातजातीहरू 	<ul style="list-style-type: none"> एउटै ठाउँको थर-थर नाउँ हुन सक्ने बताउँदै उदाहरण प्रस्तुत गर्ने । मथिनपाका भित्रका प्राचिन तथा ऐतिहासिक वस्तीहरूजस्तै- थिमि, बोडे, नगदेश, लोकिन्थली, टिगनी, निकोसेरा आदिको संक्षिप्त परिचय बताउने । आफू अध्ययन गर्ने विद्यालय रहेको वस्तीको संक्षिप्त परिचय बताउने । मथिनपाका प्राचीन वस्तीहरूमा बसोबास गर्ने र जातजातीहरू को परिचय बताउने । कुनै एउटा प्राचीन वस्तीको स्थलगत अवलोकन भ्रमण गराउने । 	<ul style="list-style-type: none"> पुस्तक, पुस्तिका, स्मारिका, स्थानीय स्रोतव्यक्ति, विज्ञ 	<ul style="list-style-type: none"> मथिनपाका भित्र पर्ने कुनै पाँचवटा प्राचीन वस्तीहरूको सूची तयार गर । तिमी अध्ययन गर्ने विद्यालय रहेको स्थानको प्राचिन/पुरानो नाउँ के हो ? संक्षिप्तमा परिचय बताऊ । मथिनपाका कुनै एउटा प्राचीन वस्तीको परिचय संक्षेपमा लेख । कुनै एउटा प्राचीन वस्तीको स्थलगत अवलोकन अध्ययन भ्रमण जात-जातीहरूको थरहरू पहिचान गर । 	५
३. पर्यावरण र सम्पदा	<ul style="list-style-type: none"> सांस्कृतिक सम्पदा स्थलहरूको परिचय र पर्यावरणमा तिनीहरूको महत्त्व बताउन । मुर्त र अमूर्त कला सम्पदाहरूको संरक्षण, सम्बर्धन र त्यसका असरहरू वातावरणीय प्रदूषणका कारणहरू फोहोर वस्तु र हरित तथा स्वच्छ 	<ul style="list-style-type: none"> सांस्कृतिक सम्पदा र पर्यावरणको महत्त्व । मुर्त अमूर्त कला सम्पदाहरूको संरक्षण, सम्बर्धन र त्यसका असरहरू वातावरणीय प्रदूषणका कारणहरू फोहोर वस्तु र 	<ul style="list-style-type: none"> सांस्कृतिक सम्पदा, स्थानहरूको परिचय बताउँदै यसको संरक्षण र सम्बर्धनले पर्यावरणमा पार्ने सकारात्मक र नकारात्मक प्रभाव बारे चर्चा गर्ने । मुर्त अमूर्त कला सम्पदाहरूको परिचय दिने । मुर्त र अमूर्त कला सम्पदाहरूको संरक्षण र 	<ul style="list-style-type: none"> पुस्तक, पुस्तिका, स्मारिका, चार्ट, फोटो, भिडियो कलीपहरू 	<ul style="list-style-type: none"> सांस्कृतिक सम्पदा स्थल भनेको के हो ? मुर्त र अमूर्त कला सम्पदाहरूको ३/३ वटा उदाहरण देऊ । असन्तुलित तथा अनियन्त्रित विकास-निर्माण कार्यले सम्पदा संरक्षण र 	१०

१६

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

२०७३

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

विषय / क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्यहरू / सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु- विस्तृतीकरण	सम्भावित शिक्षण- सिकाई क्रियाकलाप/विधि	शैक्षिक सामग्री / स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्याङ्कन प्रक्रिया	पाठ्यभार
	<ul style="list-style-type: none"> विद्यालयको परिचय बताउन । 	<ul style="list-style-type: none"> प्रदुषणले समाजमा पार्ने प्रभावहरू 	<ul style="list-style-type: none"> सम्बर्धन कार्यहरूको बोध गराउने र त्यस्ता गतिविधिहरूमा सहभागी गराउने । 		<ul style="list-style-type: none"> सम्बर्धनमा कस्ता असरहरू पर्दछन् ? 	
४. कला र सम्पदा	<ul style="list-style-type: none"> मूर्त र अमूर्त कला र सम्पदाहरूको परिभाषा बताउन । मथिनपा क्षेत्रभित्रका मूर्त र अमूर्त कला र सम्पदाहरूको संक्षिप्त परिचय बताउन । मथिनपाका मूर्त र अमूर्त कला- सम्पदाको महत्व वर्णन गर्न । 	<ul style="list-style-type: none"> मथिनपा क्षेत्रभित्रका मूर्त र अमूर्त कला र सम्पदा मथिनपाका मूर्त र अमूर्त कला-सम्पदाको महत्व 	<ul style="list-style-type: none"> मथिनपा भित्र रहेका मूर्त र अमूर्त कला-सम्पदाहरू बारे प्रश्न-उत्तर गार्दै तिनीहरूको सूची तयार गराउने । प्रमुख पाँच वटा मूर्त सम्पदाहरूको परिचय संक्षिप्तमा बताउने । पाँच प्रमुख अमूर्त कला सम्पदाहरूको संक्षिप्त परिचय बताउने । मथिनपाका मूर्त र अमूर्त कला-सम्पदाहरूको महत्व व्याख्या गर्ने । मथिनपा क्षेत्र भित्र रहेका कला र सम्पदा स्थलहरूको अवलोकन-अध्ययन 	<ul style="list-style-type: none"> पुस्तक, पुस्तिका, स्मारिका, फोटो, भिडियो क्वीपहर, स्थानी स्रोत व्यक्ति, विज्ञ 	<ul style="list-style-type: none"> मूर्त र अमूर्त कला सम्पदाहरू भनेका के हुन् ? मथिनपा भित्र रहेका पाँच वटा मूर्त कला सम्पदाहरूको सूची तयार पार । कुनै एउटाको संक्षिप्त वर्णन गर । मथिनपा भित्र रहेका पाँच वटा अमूर्त कला सम्पदाहरूको सूची तयार गर । कुनै एउटाको छोटोमा परिचय देऊ । मथिनपाका मूर्त र अमूर्त कला-सम्पदाहरूको महत्व लेख । 	१५

विषय / क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्यहरू / सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु- विस्तृतीकरण	सम्भावित शिक्षण- सिकाई क्रियाकलाप / विधि	शैक्षिक सामग्री / स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्याङ्कन प्रक्रिया	पाठ्यभार
५. स्थानीय सरकार - संस्कृति (क) जंको (भीमरथारोहण)	- प्राचीन बस्तीका जात जातीहरूमा गरिने 'जंको' को परिचय, सांस्कृतिक महत्व र यसको सामाजिक मूल्य-मान्यता बताउन । - प्राचीन बस्तीका जात-जातीहरूको मृत्यु संस्कारबारे संक्षिप्तमा बर्णन गर्न ।	- 'जंको' को परिचय, महत्व र सामाजिक मान्यता - प्राचीन बस्तीका जात-जातीहरूको मृत्यु संस्कार	- स्थानीय जात जातीहरूमा मनाइने 'जंको' को परिचय, सांस्कृतिक महत्व र सामाजिक मूल्य-मान्यताहरूबारे छलफल गर्ने । - जात-जातीहरूमा पाइने मृत्यु संस्कारबारे संक्षिप्तमा (परिचय) बताउने	- पुस्तक, पुस्तिका, स्मारिका, फोटो, भिडियो क्लीपहरू, स्थानीय स्रोतव्यक्ति, विज्ञ, पण्डित ।	-मथिनपा क्षेत्रभित्र रहेका कुनै एउटा कला सम्पदा स्थलको अवलोकन अध्ययन भ्रमण गरी समूहमा प्रस्तुतीकरण गर वा रिपोर्ट लेख ।	१०
(ख) मृत्यु संस्कार	- प्राचीन बस्तीका जात-जातीहरूको मृत्यु संस्कारबारे बर्णन गर्न ।	- प्राचीन बस्तीका जात-जातीहरूको मृत्यु संस्कार	- जात-जातीहरूमा पाइने मृत्यु संस्कारबारे संक्षिप्तमा (परिचय) बताउने	- पुस्तक, पुस्तिका, फोटो, भिडियो क्लीपहरू, क्यामेरा, प्रोजेक्टर, बाजाको नमुनाहरू, चार्ट, स्रोत व्यक्ति, विज्ञ, जात्रामासहभागीहरू	- जात्रा, पर्वहरूको नाउँ, मनाइने तिथि, मिति र प्रमुख विशेषताहरू, मनाइने जात-जातीहरू, मनाइने प्रमुख बस्ती क्षेत्रहरू समेटेर तालिका बनाएर	२२
६. जात्रा, पर्व-संस्कृति	- मथिनपा भित्र मनाइने जात्रा, पर्वहरूको नाम सूची तयार गर्न । - ती जात्रा, पर्वहरूलाई तिथि, मिति र आधारभूत, विशेषताहरूको आधारमा	- मथिनपा भित्र मनाइने जात्रा, पर्वहरू -मथिनपा भित्र मनाइने जात्रा, पर्वहरूको तिथि, मिति, विशेषताको आधारमा वर्गिकरण -जात्रा, पर्वको	- प्रश्नोत्तर गद्दैं मथिनपा भित्र (वर्ष दिनमा) मनाइने जात्रा, पर्वहरूको सूची तयार पार्ने । - जात्रा, पर्वहरू मनाइने तिथि, मिति र आधारभूत विशेषताहरूको आधारमा	- पुस्तक, पुस्तिका, स्मारिका, फोटो, भिडियो क्लीपहरू, क्यामेरा, प्रोजेक्टर, बाजाको नमुनाहरू, चार्ट, स्रोत व्यक्ति, विज्ञ, जात्रामासहभागीहरू		

विषय/ क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्यहरू / सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु- विस्तृतीकरण	सम्भावित शिक्षण- सिकाई क्रियाकलाप/विधि	शैक्षिक सामग्री / स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्याङ्कन प्रक्रिया	पाठ्यभार
	तालिकाबद्ध गर्ने । - जात्रा पर्वहरूको सांस्कृतिक महत्त्व र सामाजिक मूल्य-मान्यताहरू बताउने ।	सांस्कृतिक महत्त्व र सामाजिक मूल्य-मान्यता	छलफल गर्दै तिनीहरूलाई तालिकामा प्रस्तुत गर्ने । -जात्रा, पर्वहरूको सांस्कृतिक महत्त्व र सामाजिक मूल्यमान्यताहरूको बारे व्याख्यागर्ने ।		प्रस्तुत गर्न लगाउने । -जात्रा, पर्वहरूको सांस्कृतिक महत्त्व र सामाजिक मूल्य-मान्यताहरू संक्षेपमा लेख ।	
क) बिस्का जात्रा	- बिस्का जात्रा मनाइने तिथि/मिति बताउने । - बिस्का जात्रासम्बन्धि किंवदन्ती, कथन र ऐतिहासिक तथ्यहरू बताउने । - बिस्का जात्रा अन्तर्गत मनाइने - चान्हेसिया जात्रा (छो क्वाँ: बिज्याइगु), बायूलिसिया जात्रा (इनायक्वच्च: जात्रा, सुंगाद्य: जात्रा), बहनीसिया जात्रा (नगदेश, बोदे, त्रिगानि) र सुथिसिया जात्रा बारे संक्षिप्त वर्णन गर्ने । - पछिल्लो चरणमा लोहकिन्थली र निकोसेरामा विकास भएका बिस्का जात्रासम्बन्धी चिनारी दिन ।	- बिस्का जात्राको परिचय - बिस्का जात्रा सम्बन्धि किंवदन्ती, कथन र ऐतिहासिक तथ्यहरू - मध्यपुर थिमिका विभिन्न स्थानमा मनाइने बिस्का जात्रा	- बिस्का जात्रा हेरेका छौ ? सुनेका छौ? देखेका छौ भनी प्रश्नहरू गर्दै बिस्का जात्रा मनाइने तिथि/मिति बताउने । - बिस्का जात्रा मनाइनुको किंवदन्ती, कथन र ऐतिहासिक तथ्यहरू व्याख्या गर्ने । - बिस्का जात्रा अन्तर्गत मनाइने - चान्हेसिया जात्रा (छो क्वाँ: बिज्याइगु), बायूलिसिया जात्रा (इनायक्वच्च: जात्रा, सुंगाद्य: जात्रा), बहनीसिया जात्रा (नगदेश, बोदे, त्रिगानि) र सुथिसिया जात्रा बारे संक्षिप्त वर्णन गर्न लगाउने । - पछिल्लो चरणमा लोहकिन्थली र निकोसेरामा		- बिस्का जात्रा कुन दिन मनाइने गरिन्छ ? - बिस्का जात्रा मनाइने गर्नुको किंवदन्ती, कथन र ऐतिहासिक तथ्यहरू उल्लेख गर । - बिस्का जात्राको अवलोकन भ्रमण गराई तत् सम्बन्धि प्रतिवेदन वा प्रस्तुतीकरण पेश गर्न लगाउने ।	

(Handwritten signature)

विषय/ क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्यहरू / सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु- विस्तृतीकरण	सम्भावित शिक्षण- सिकाई क्रियाकलाप/विधि	शैक्षिक सामग्री/ स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्याङ्कन प्रक्रिया	पाठ्यभार
			<p>विकास भएका विस्का जात्रासम्बन्धी चिनारी दिन लगाउने ।</p> <p>- विस्का जात्राको अवलोकन भ्रमण लाने र तत् सम्बन्धि प्रतिवेदन लेख्न लगाउने वा प्रस्तुतीकरण गर्न लगाउने ।</p>			
ख) म्ये प्वाः खनेगु (जिब्रो छेड्ने जात्रा)	<p>- म्ये प्वाः खनेगु जात्रा मनाईने ठाउँहरू (थिमि र बोदे), तिथि, मिति बताउन ।</p> <p>- म्ये प्वाः खनेगु जात्रा सम्बन्धि किंवन्दी, कथन र ऐतिहासिक तथ्यहरू बताउन ।</p>	<p>- म्ये प्वाः खनेगु जात्राको परिचय</p> <p>- म्ये प्वाः खनेगु जात्राबारे किंवन्दी, कथन र ऐतिहासिक तथ्यहरू</p>	<p>- म्ये प्वाः खनेगु जात्रा हेरेका छौं, देखेका छौं, सुनेका छौं भनी प्रश्नहरू सोध्दै म्ये प्वाः खनेगु जात्रा मनाईने ठाउँ, तिथि, मिति बताउने ।</p> <p>- म्ये प्वाः खनेगु जात्रा मनाईनुको किंवन्दी, कथन र ऐतिहासिक तथ्यहरूको बारे चर्चा गर्ने ।</p>		<p>- म्ये प्वाः खनेगु जात्रा मथिनपाको कुन कुन ठाउँमा मनाईने गर्दछ ?</p> <p>- म्ये प्वाः खनेगु जात्रा कहिले मनाईन्छ ?</p> <p>- म्ये प्वाः खनेगु जात्रा मनाउनुको किंवन्दी, कथन र ऐतिहासिक तथ्यहरू लेख ।</p> <p>- स्थलगत अवलोकन भ्रमण गराई म्ये प्वाः खनेगु जात्राबारे प्रस्तुतीकरण गर्न दिने ।</p>	
ग) परम्परागत मौलिक	<p>- परम्परागत र मौलिक स्थानीय बाजा गाजाहरूको सूची तयार गर्ने ।</p>	<p>- परम्परागत र मौलिक स्थानीय बाजा गाजाहरू</p>	<p>- जात्रा, पर्वहरूमा बजाईने परम्परागत र मौलिक स्थानीय बाजा गाजाहरूको नाउँ सोध्दै तिनीहरूको सूची</p>		<p>- परम्परागत र मौलिक स्थानीय बाजा गाजाहरूको पाँच</p>	

विषय/ क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्यहरू / सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु- विस्तृतीकरण	सम्भावित शिक्षण- सिकाई क्रियाकलाप/विधि	शैक्षिक सामग्री/ स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्याङ्कन प्रक्रिया	पाठ्यभार
स्थानीय वाद्यवादन	<ul style="list-style-type: none"> दाफा भजन (नित्य भजन, साप्ताहिक भजन र मासिक भजन) र मा बजाईने वाद्यवादनहरूको नाउँ बताउन । महाकाली, भैल, निलवाराही प्याखँमा बजाईने बाजाहरूको नाउँ बताउन । बिस्का जात्रा, गुँला पर्व, दशैँमा बजाईने धुनको नाउँ बताउन । 	<ul style="list-style-type: none"> दाफा (नित्य भजन, साप्ताहिक भजन र मासिक भजन) भजनमा बजाईने बाजा गाजाहरू जात्रा, पर्व, र सास्कृतिक नाचहरूमा बजाईने बाजाहरू 	<p>तयार गर्ने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> दाफा (नित्य भजन, साप्ताहिक भजन र मासिक भजन) भजनमा बजाईने वाद्यवादनहरूको नाम बताउने साँस्कृतिक नाचहरू महाकाली, भैल, छःप्याखँ (निलवाराही नाच) हरूमा बजाईने वाद्यवादनहरूको नाउँ बताउने बिस्का जात्रा, गुँला पर्व, दशैँमा बजाईने धुनसँगै वाद्यवादनहरूको परिचय संक्षेपमा बताउने 		<p>वटाको नाउँ बताऊ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> नित्य भजन, दाफा भजनमा बजाईने बाजा गाजाहरू के के हुन् ? बिस्का जात्रा, गुँला पर्व, महाकाली, भैल, निलवाराही नाचहरूमा बजाईने बाजाहरूको नाउँ सूची बनाऊ । स्थलगत अवलोकन- अध्ययन भ्रमण गराई तत् सम्बन्धि प्रस्तुतिकरण गराउने । बिस्का जात्रा गुँला पर्व, दशैँमा बजाईने धुन/गीत/ भजनको नाउँ बताऊ । 	
७. नेपाल भाषा र लिपि क) नेपाल	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल भाषालाई मातृभाषाको रूपमा बोलिने नेवा:हरूको पहिचान गर्न । 	<ul style="list-style-type: none"> मातृभाषाको परिचय र महत्व नेपालभाषाका 	<ul style="list-style-type: none"> मातृभाषाको परिभाषा र महत्व बताउँदै नेपाल/नेपा पनि नेपालको एक संक्षेपमा बताउने 	<ul style="list-style-type: none"> पुस्तक, पुस्तिका, स्मारिका, चार्ट, 	<ul style="list-style-type: none"> मातृभाषा भनेको के हो ? 	२८

संस्कृत शिक्षण सामग्री विकास
बिस्का जात्रा
 २०७३

AN

विषय/ क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्यहरू / सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु- विस्तृतीकरण	सम्भावित शिक्षण- सिकाई क्रियाकलाप/ विधि	शैक्षिक सामग्री/ स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्याङ्कन प्रक्रिया	पाठ्यभार
भाषा	<p>विशिष्ट उद्देश्यहरू / सिकाई उपलब्धिहरू</p> <ul style="list-style-type: none"> - नेपाल भाषाको पुनर्थापनाका प्यंगःथां (राधगुरु निष्ठानन्द बज्राचार्य, महाकवि सिद्धिदास महाजु, योगवीर सिंह कंसाकार, मास्तर जगतसुन्दर मल्ल) को योगदानबारे बताउन - मथिनपामा रहेका नेपाल भाषाको उत्थान, प्रचार प्रसार र सम्बर्द्धनमा योगदान पुर्याएका संघ- संस्थाहरूको साक्षिपत परिचय दिन <p>(न्ह्यःज्या खलः, ल्यायम्ह पुचः, सितु पुचः, भीपुचः सफुधुक्)</p>	<p>प्यंगःथां</p> <ul style="list-style-type: none"> - नेपालभाषा उत्थानमा सक्रिय स्थानीय संघसंस्थाहरू 	<p>समुदायको मातृभाषा हो भन्ने प्रष्ट पार्ने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> - नेवार जातिको मातृभाषा नेपालभाषा हो भन्ने बताउँदै यस भाषा बोल्ने जातीलाई नेवाः भनिन्छ भन्ने बारे चर्चा गर्ने । - नेपालभाषाका प्यंगःथांको तस्वीर देखाउँदै उहाँहरूको योगदानको चर्चा गर्ने । 	<p>फोटो, भिडियो क्लीप, श्रोत व्यक्ति, विज्ञ, पात्रो, नेपाल सम्बतका महिनाहरू खुलेको पात्रो, नेपालभाषाको प्रचलित लिपिको वर्णमाला</p>	<p>- तिम्रो मातृभाषा कुन हो ?</p> <ul style="list-style-type: none"> - नेपाल भाषाका प्यंगःथांमध्ये एकजनाको जीवनी संक्षेपमा लेख्न लगाउने । - नेपालभाषाको उत्थान, प्रचार- प्रसार र सम्बर्द्धनमा योगदान पुर्याएका स्थानीय संघ-संस्थाहरू मध्ये कुनै एउटाको परिचय लेख्न लगाउने । 	पाठ्यभार
ख) नेपाल सम्बत	<p>नेपाल सम्बतबारे साक्षिपत परिचय दिन ।</p> <ul style="list-style-type: none"> -नेपाल संवत्को तिथिमितिबारे बताउन । -नेपाल संवत्का प्रवर्तक राष्ट्रिय विभूति शंखधर साखाको जीवनी साक्षिपतमा वर्णन गर्ने । 	<p>नेपाल सम्बत्को ऐतिहासिक पक्ष</p> <ul style="list-style-type: none"> -नेपाल सम्बत्को तिथिमिति - राष्ट्रिय विभूति शंखधर साखा 	<p>आज कुन तिथि वा मिति कुन हो भन्ने प्रश्न गर्दै नेपाल सम्बत र यसको प्रवर्तनबारे चर्चा गर्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> - राष्ट्रिय विभूति शंखधर साखाको जीवनी संक्षेपमा चर्चा गर्ने । 	<p>नेपाल संवत्को यथार्थता,</p> <ul style="list-style-type: none"> नेपाल संवतसम्बन्धि पात्रो नेपाल संवत सम्बन्धि लेख रचनाहरू 	<ul style="list-style-type: none"> अहिले नेपाल सम्बतको कुन साल हो ? नेपाल सम्बतको आधारमा महिनाहरूको नाउँ लेख । नेपाल सम्बत अनुसार शुक्ल पक्ष र कृष्ण पक्षलाई 	

२२ मध्यपुर थिमि २०७३

स्थानीय शिक्षण प्रशासकीय कार्यालय

Handwritten signature

संस्कृत शिक्षण प्रशासकीय कार्यालय
मध्यपुर थिमि

विषय / क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्यहरू / सिकार्ड उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु- विस्तृतीकरण	सम्भावित शिक्षण- सिकार्ड क्रियाकलाप / विधि	शैक्षिक सामग्री / स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्याङ्कन प्रक्रिया	पाठ्यभार	
ग) प्रचलित नेपाल लिपि	<ul style="list-style-type: none"> - नेपाल लिपिको प्रकारहरू बताउने । - प्रचलित नेपाल लिपिको संयुक्ताक्षर लेख्ने । - प्रचलित नेपाल लिपिमा अनुच्छेद लेख्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> - नेपाल लिपिका प्रकारहरू - प्रचलित नेपाल लिपिका संयुक्ताक्षर लेखन । 	<ul style="list-style-type: none"> -नेपाल लिपिको प्रकारहरूबारे चर्चा गर्ने -समूह-समूह बनाएर प्रचलित नेपाल लिपिमा संयुक्ताक्षर लेख्ने अभ्यास गराउने र आवश्यकता अनुसार सहयोग गर्ने । - प्रचलित नेपाल लिपिमा आफु अध्ययन गर्ने विद्यालय वा कुनै सम्पदाको परिचय लेख्न लगाउने । 	-	<ul style="list-style-type: none"> - नेपाल लिपिको प्रकारहरूको नाम लेख्न लगाउने । - प्रचलित नेपाल लिपिमा संयुक्त अक्षर भएका दस वटा शब्दहरू लेख्न लगाउने । - प्रचलित नेपाल लिपिमा आफु अध्ययन गर्ने विद्यालय वा कुनै स्थानीय एक सम्पदाको परिचय न्यूनतम ५० शब्दको अनुच्छेद लेख्न लगाउने । - प्रचलित नेपाललिपि लेखन प्रतियोगिता गराउने । 	<ul style="list-style-type: none"> के-के भनिन्छ ? शंखधर साख्वालालाई राष्ट्रिय विभूतिको सम्मान दिनुको कारण लेख । 	

२३

२०७३

(Handwritten signature)

नेपाली राष्ट्रिय शिक्षा आयोग
काठमाडौं

विषय/ क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्यहरू / सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु- विस्तृतीकरण	सम्भावित शिक्षण- सिकाई क्रियाकलाप/विधि	शैक्षिक सामग्री/ स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्याङ्कन प्रक्रिया	पाठ्यभार
८. परम्परागत पेशा- व्यवसाय (क) कृषि	<ul style="list-style-type: none"> लोप भई सकेका र लोपोन्मुख परम्परागत पेशा व्यवसायहरूको पहिचान गरी संरक्षण र सम्बर्द्धनका उपायहरू बताउने । प्रांगारिक मलका प्रकार र कम्पोष्ट मल तयार गर्ने विधिको प्रदर्शन गर्ने <p>रासायिक मल र कीटनाशक औषधिको प्रयोगले माटो र वातावरणमा पार्ने असरहरूबारे बताउने</p>	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय लोप भइसकेका र लोपोन्मुख परम्परागत पेशा व्यवसायहरूको संरक्षण र सम्बर्द्धन नौगा, सागा: र कम्पोष्ट मल तयार गर्ने स्थानीय परम्परागत विधि <p>रासायिक मल र कीटनाशक औषधिको प्रयोगले माटो र वातावरणमा पार्ने असरहरू</p>	<ul style="list-style-type: none"> लोप भइसकेको र लोपोन्मुख परम्परागत पेशा व्यवसायहरू सम्बन्धि प्रश्नहरू गर्दै तिनीहरूको सूची तयार गर्ने परम्परागत पेशा-व्यवसायको पहिचान र महत्व बताउँदै, लोप भइसकेका र लोपोन्मुख पेशा व्यवसायहरूको संरक्षण र सम्बर्द्धनका उपायहरू बताइदिने नौगा, सागा: देखेका छौ, सुनेका छौ भन्ने प्रश्नहरू गर्दै कम्पोष्ट मल बनाउने परम्परागत विधिहरूको परिचय बताउने । <p>रासायनिक मल र कीटनाशक औषधिहरूको प्रयोगले वातावरणमा पार्ने असरहरू बारे चर्चा गर्ने ।</p>	<p>पुस्तक, पुस्तिका, स्मारिका चार्ट, स्रोत व्यक्ति, विज्ञ, फोटो, संकलन गरिएका नमुनाहरू</p>	<ul style="list-style-type: none"> लोप भइसकेका र लोपोन्मुख स्थानीय परम्परागत पेशा व्यवसायहरूको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्ने कुनै ५ वटा उपायहरू लेख्न लगाउने । पुरानावस्तीहरूको भ्रमण गराई नौगा, सागा:मा कम्पोष्ट मल कसरी तयार गरिन्छ, भनी अवलोकन गराउने <p>कीटनाशक औषधी र रासायनिक मलको प्रयोगले वातावरणमा पार्ने असरहरूबारे प्रतिवेदन तयार गर्न लगाउने ?</p>	१०
९. स्थानीय स्थानीय सीप, प्रविधि र उद्योग	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय सीप, प्रविधि र उद्योगहरूको सूची तयार गर्ने । पुखु, तुंगा: र हितिको उपयोगिता र अन्तरसम्बन्ध बारे बताउने । 	<ul style="list-style-type: none"> परम्परागत स्थानीय सीप, प्रविधि र उद्योग पुखु, तुंगा: र हितिको उपयोगिता र अन्तरसम्बन्ध 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय परम्परागत सीप प्रविधि र उद्योग सम्बन्धमा प्रश्नहरू सोध्दै तिनीहरूकोसूची तयार गर्ने चित्र वा भिडियोको माध्यमबाट पुखु, तुंगा: र हितिको उपयोगिता 	<p>पुस्तक, पुस्तिका, स्मारिका, चार्ट, स्रोत व्यक्ति, विज्ञ, फोटो, संकलन गरिएका नमुनाहरू</p>	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय परम्परागत सीप, प्रविधि र उद्योगहरू कुनै १० वटाको नाउँ लेख । स्थलगत अध्ययन गराई पुखु, तुंगा: र हितिको उपयोगिता र 	१०

विषय / क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्यहरू / सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु- विस्तृतीकरण	सम्भावित शिक्षण- सिकाई क्रियाकलाप / विधि	शैक्षिक सामग्री / स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्याङ्कन प्रक्रिया	पाठ्यभार
ग) तोरीको तेल बनाउने	<ul style="list-style-type: none"> परम्परागत विधिद्वारा तेल बनाउंदा प्रयोग हुनेसामान/ औजारहरूको नाउँ भन्नु । तोरीको तेलको प्रयोगबाट हुने फाईदाहरू बताउनु । 	<ul style="list-style-type: none"> परम्परागत विधिबाट तेल बनाउंदा उपयोग हुने सामानहरू तोरीको तेलको उपयोगता र त्यसबाट हुने फाईदाहरू 	<ul style="list-style-type: none"> अन्तरसम्बन्धबारे बताउने । बजारमा पाईने थरि-थरिका तेलहरूबारे प्रश्न-उत्तर र छलफल गर्दै तोरीको तेल बनाउन आवश्यक औजारहरूको परिचय बताउने तोरीको तेलको प्रयोग र त्यसबाट हुने फाईदाहरू बताउने । स्थलगत अवलोकन-अध्ययन भ्रमण गराएर माटोबाट मुकुण्डो बनाउने विधि बारे एउटा प्रोजेक्ट गराउने वा प्रतिवेदन लेख्न लगाउने । 		<ul style="list-style-type: none"> अन्तरसम्बन्ध बारे प्रतिवेदनतयार गर्न लगाउने । तोरीको तेलको ५ वटा प्रयोगहरू र यसका फाईदाहरूबारे लेख्न लगाउने । स्थलगत अवलोकन-अध्ययन भ्रमण गराएर माटोको मुकुण्डो बनाउने विधिबारे प्रस्तुतिकरण गर्न लगाउने 	
घ) मुकुण्डो बनाउने	<ul style="list-style-type: none"> मुकुण्डो बनाउन आवश्यक सामान र औजारहरूको नाउँ बताउनु 	<ul style="list-style-type: none"> माटोबाट मुकुण्डो बनाउन आवश्यक सामान र ज्याबलहरू 	<ul style="list-style-type: none"> स्थलगत अवलोकन-अध्ययन भ्रमण गराएर माटोबाट मुकुण्डो बनाउने विधि बारे एउटा प्रोजेक्ट गराउने वा प्रतिवेदन लेख्न लगाउने । 			
१०. स्थानीय उपचार विधि	<ul style="list-style-type: none"> सामान्य चोटपटक लाग्दा गरिने स्थानीय प्राथमिक उपचार विधिहरूबारे बताउनु । (, आगोले पोल्दा, घाउ लाग्दा, हातखुट्टा मर्किदा) सामान्य रोगहरू लाग्दा अपनाईने स्थानीय घरेलु उपचार विधिहरू बताउनु । आफ्नो घर र वरिपरि पाईने औषधिजन्य बोट-विरुवाहरू 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीयप्राथमिक उपचार विधिहरू सामान्य रोगहरूको घरेलु उपचार विधि घर-वरिपरि पाईने औषधिजन्य बोट विरुवाहरू 	<ul style="list-style-type: none"> आगोले पोल्दा, घाउ लाग्दा के गर्छौं भन्ने प्रश्नहरू गर्दै चोटपटक लाग्दा गरिने स्थानीय घरेलु प्राथमिक उपचार विधिहरू बताउने । हातखुट्टा, जोर्नी मर्किदा गरिने स्थानीय प्राथमिक उपचार विधि बारे छलफल गर्ने । आफ्नो घर, विद्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> पुस्तक, पुस्तिका, स्मारिका, चार्ट, स्थानीय स्रोत व्यक्ति, विज्ञ, फोटो, भिडियो 	<ul style="list-style-type: none"> आगोले पोल्दा, कीराले टोक्दा, चोटपटक लाग्दा घरेलु प्राथमिक उपचार के-के गर्दछौं? सामान्य ज्वरो, टाउको दुखाइ, जीउ दुखाई खोकी लाग्दा के-कस्ता घरेलु उपचार गर्दछौं? औषधिजन्य गुणहरू भएका कुनै पाँच वटा 	

विषय/ क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्यहरू / सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु- विस्तृतीकरण	सम्भावित शिक्षण- सिकाई क्रियाकलाप/विधि	शैक्षिक सामग्री/स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्याङ्कन प्रक्रिया	पाठ्यभार
	चिन्तन र तिनीहरूको उपयोगिता बताउन ।		वरपर पाइने औषधिजन्य बोट विरुवाहरूको नाउँ सोध्दै, तिनीहरूको औषधिजन्य गुणहरू बताउने, नमुना संकलन गर्न लगाउने		बोट विरुवाहरू वा जाडबुटीहरूका नाउँ बताउ । तिनीहरूको उपयोगिता लेख ।	
११. म र मेरो वृत्ति क) वृत्ति परिचय र सिद्धान्त	<ul style="list-style-type: none"> वृत्तिको परिभाषा बताउन । स्थानीय क्षेत्रमा भएका वृत्तिको पहिचान गर्न । वृत्तिको सिद्धान्त संक्षेपमा वर्णन गर्न । 	<ul style="list-style-type: none"> वृत्ति र यसको सिद्धान्तहरू वृत्ति खोजी पथ अन्तरगत रुची, खुबी र क्षमताको पहिचान 	<ul style="list-style-type: none"> वृत्तिको परिचय प्रस्तुत गरी विद्यार्थीको पूर्व ज्ञान संकलन गर्ने वृत्ति र यसको महत्वमाथि प्रकाश पार्ने विद्यार्थीहरूबीच “के तिमी वृत्तिको लागि तयार छौ” भन्ने क्रियाकलाप गराउने वृत्ति र यसको महत्वमाथि प्रकाश पार्ने विद्यार्थीहरूबीच “के तिमी वृत्तिको लागि तयार छौ” भन्ने क्रियाकलाप गराउने, वृत्ति विकासका सिद्धान्त बारे कक्षाकोठामा विस्तृत छलफल गर्ने, फ्लिचार्टको मध्यमबाट जागीर र वृत्तिको फरक बारे स्पष्ट पार्ने समूह कार्य गरि रुची संकलन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> पुस्तक, पोस्टर वृत्ति चार्ट, फ्लिचार्टका 	<ul style="list-style-type: none"> वृत्ति र जागीरको फरक सहितको कार्य कक्षाकोठामा प्रस्तुत गर्न लगाउने, स्थानीय बडा, नया शिक्षा शाखामा भ्रमण गरी स्थानीय स्तरमा उपलब्ध वृत्ति र उक्त वृत्ति हासिल गर्ने प्रक्रिया र अवसरबारे प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने । स्थानीय स्तरमा भएका कामको संसारको सुची तयार गरि कक्षाकोठामा छलफलको लागि कार्य संचालन गर्ने, समूह कार्य गरि वृत्ति अन्तरबाट संचालन गर्ने । 	२
ख) वृत्ति खोजी पथ र वृत्ति अन्तर्बर्ता	<ul style="list-style-type: none"> म को हुँ (Who am I) भन्ने बताउन । कामको संसार (WorldofWork) लाई भन्न । वृत्तिको विकल्पको विकास र तयारी बताउन । वृत्ति छनौटका लागि आवश्यक अभ्यास गर्न । 	<ul style="list-style-type: none"> कामको संसारको जानकारी वृत्ति विकल्पको विकास र वृत्तिको तयारी आफ्नो रुचि, खुबी र क्षमताको पहिचान 	<ul style="list-style-type: none"> जागीर र वृत्तिको फ्लिचार्ट 	<ul style="list-style-type: none"> समूह कार्य गरि वृत्ति अन्तर्बर्ता संचालन गर्ने । 	४	

संस्थापक अधिकारीको दस्तखत
११:०० २३/१२/१९ १०१२

संस्थापक अधिकारीको दस्तखत
मध्यपुर थिमि
२०७३

विषय / क्षेत्र	विशिष्ट उद्देश्यहरू / सिकाई उपलब्धिहरू	पाठ्यवस्तु- विस्तृतीकरण	सम्मामित शिक्षण- सिकाई क्रियाकलाप / विधि	शैक्षिक सामग्री / स्रोतहरू	सम्भाव्य मूल्याङ्कन प्रक्रिया	पाठ्यभार
ग) रुची र खुबी	<ul style="list-style-type: none"> आफुलाई बुझी आफ्नो रुची र खुबीको पहिचान गर्न । आफ्नो क्षमता पहिचान गर्न । 	<ul style="list-style-type: none"> खुबीको चर्चा गर्ने, रुची र खुबीको फिलचार्टको माध्यमबाट हरेक विद्यार्थीहरूलाई रुची र खुबीको कार्यपत्र भर्न लगाउने, प्रत्येक विद्यार्थीहरूले आफ्नो रुची र खुबी पहिचान गरि आफ्नो क्षमताको बारेमा परियोजना कार्य बाट प्रस्तुत गर्न लगाउन । 	<ul style="list-style-type: none"> रुची र खुबीको फिलचार्ट रुची र खुबीको कार्यपत्र कार्य पुस्तिका 	<ul style="list-style-type: none"> रुची र खुबीको बारेमा उदाहरण सहित कार्य प्रस्तुत गर्ने, रुची र खुबीको कार्यपत्र र परियोजना कार्य तयार गर्न लगाउने । 	२	

मध्यपुर थिमि
स्थानीय तह
२०७३

(Handwritten signature)

सि.के.सी.
बहादुर राई
प्रशासनिक अधिकारी
१०१२

निर्णय नं २ :

यस नगरपालिकाको मौलिक स्थान-नाम पुनःस्थापना तथा स्थान-नामांकरण रणनीतिक कार्ययोजना २०८०-८४ सम्बन्धमा छलफल हुदा देहाय बमोजिम हुने गरि स्विकृत गर्ने निर्णय गरियो ।

तपसिल

स्थान-नाम पुनःस्थापना तथा स्थान-नामांकरण रणनीतिक कार्ययोजना २०८०-८४

१.० पृष्ठभूमी

काठमाडौं र ललितपुर दरबार परिसरबाट क्रमशः १० र ८ कि.मि. पूर्व र भक्तपुर दरबार परिसरबाट ५.० कि.मि. पश्चिममा अवस्थित यस मध्यपुर थिमि नगरपालिका भित्र चारवटा प्राचीन बस्तीहरू रहेका छन् । अटुट सांस्कृतिक वैभव र गहन ऐतिहासिकताले भरिएका यी बस्तीहरूमा आजपर्यन्त जीवन्त रहेका विभिन्न मूर्त एवम् अमूर्त सम्पदाहरूले समग्र नगरलाई प्रतिष्ठित बनाएको छ । लिच्छवीकाल मै व्यवस्थित बस्ती अझ भनौं तात्कालिन अवस्थामा शहरको रूपमा विकास भइसकेको देखिने यहाँका प्राचीन बस्तीहरूमा विद्यमान् मृतिका कला (माटोको भाँडा बनाउने, मुकुण्डो बनाउने) जस्ता परम्परागत सीपहरू र मध्यपुरको तरकारी एवम् टिकिबजि जस्तो सुप्रसिद्ध उत्पादनले नगरको मौलिकतालाई निखारेको छ । आधुनिकतामा चुर्लुम्म डुबेका आफ्ना छिमेकी नगर र बस्तीको बीचमा रहेर पनि यस नगरले आफ्नो विशुद्ध मौलिक स्वरूपका अधिकांश पक्षहरूलाई आजपर्यन्त प्रस्तुत गरिरहेको छ ।

२.० मौलिक स्थान-नाम: एक सिंहावलोकन

मानव सभ्यता विकासको क्रममा आफ्नो बासस्थानलाई चिनाउने हेतुले स्थान-नामको विकास गरेको मानिन्छ । मानव बसोबास बाक्लिदै जाँदा स्थान-नामहरू स्वभावतः बाक्लिदै जान्छ । स्थान-नामांकरणका आधारहरू अझ भनौं स्थान-नामको मौलिकता अर्को रोचक पक्ष छ । विभिन्न अध्ययनहरूबाट भौगोलिक स्वरूपको आधारमा गरिएका स्थान-नामांकरणलाई सर्वप्राचीन देखिएको छ भने समयक्रममा स्थानीय पशुपन्छी, वनस्पति, जनजीविका, पेशा, भाषाको आधारमा पनि स्थान-नामांकरण हुन थालेको मानिन्छ । स्थानीय भाषा, जनजीविका, भूगोल र इतिहासलाई प्रतिनिधित्व गर्ने स्थान-नाम नै मौलिक स्थान-नाम हो । सन् २००७ मा सम्पन्न संयुक्त राष्ट्रसंघीय भौगोलिक स्थान-नाम मानकीकरण सम्बन्धी सम्मेलनमा प्रस्तुत एक कार्यपत्रमा स्थानीय समुदायले प्रयोग गर्ने वा बोल्ने स्थान-नामलाई मौलिक स्थान-नाम (Endonym) भनिएको छ ।

विशेषज्ञहरूका अनुसार मौलिक स्थान-नामहरू प्रायः बस्ती बसाल्ने समुदाय विशेषसँग सम्बन्धित हुन्छन् र मौलिक स्थान-नाम, त्यसको उदगम स्थल र त्यहाँका बासिन्दाबीच घनिष्ठ अन्तर सम्बन्ध रहन्छ । स्थान-नाम मूलतः भूगोल, इतिहास र मानव जातिसँग सम्बन्धित त्रिआयामिक विधा हो । स्थान-नामले स्थान विशेषको धरातलीय स्वरूप र संरचनालाई ईंगित गर्नुका साथै तात्कालिन् मानव समाजको भाषा, संस्कृति र जनजीविका एवम् उक्त स्थान र त्यहाँका बासिन्दासँग सम्बन्धित घटना र इतिहासको समेत प्रतिनिधित्व गरेको हुन्छ ।

स्थान-नामले सांस्कृतिक मूल्य र मान्यताहरूसँग घनिष्ठ सामिप्यता राख्दछ । परम्परागत अभ्यास, प्राकृतिक एवम् मानव जगतसँग सम्बन्धित ज्ञानको दृष्टिकोणबाट मौलिक स्थान-नाम एक अमूर्त सम्पदा पनि हो । अमूर्त सम्पदाहरूको भौतिक स्वरूप हुँदैन तर यिनिहरू प्रायः मूर्त सम्पदाका पूरक हुन्छन् । धेरैजसो स्थान-नामहरू भौतिक स्वरूपको स्मारकसँग सम्बन्धित हुन्छन् र यसले उक्त नाम सिर्जनाको वरपरका परिस्थितिहरूको बारेमा

राम तहाङ्ग के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

रोचक जानकारी प्रदान गर्दछ । अनि ती स्मारकहरू कुनै न कुनै स्थानीय संस्कृति र संस्कारसँग जोडिएको हुन्छ । तसर्थ अभिलेख, जनश्रुती, कलाकृति, संस्कृति जस्ता ऐतिहासिक एवम् पुरातात्विक सामग्रीहरू जस्तै मौलिक स्थान-नाम र स्थान-नाम पद्धतिलाई इतिहासको मूल स्रोतको रूपमा लिइन्छ । यो मान्यता लामो समयदेखि विद्वतवर्गहरूमा महत्वपूर्ण केन्द्रिय विषयको रूपमा रहेको कारण यसको संरक्षणमा व्यापक प्रतिबद्धताका साथै धेरै देशहरूमा यो विषय कानूनमा समेत सम्बोधन भएको पाइन्छ ।

३.० स्थान-नामसम्बन्धी राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय रूपरेखा

सामान्यतया स्थान-नाम परिवर्तन गर्नु हुँदैन वा गरिँदैन । कुनै पनि स्थानको नाम परिवर्तन भनेको वास्तवमा उक्त स्थानको मौलिक नामको विस्थापन हो । तर विभिन्न कालखण्डमा विश्वका सबैजसो भूगोलका स्थान-नामहरू निर्माण, परिमार्जन, परिवर्तन भएको पाइन्छ । कुनै समय विभिन्न स्तरमा चलेको व्यापक औपनिवेशिकरणको चपेटामा कतिपय स्थान-नामले आफ्नो अस्तित्व समेत जोगाउन सकेन । कुनै भाषा विशेषको विकास र विस्थापन हुँदा स्थान-नाम परिवर्तन हुने गर्दछ भने विद्यमान स्थान-नामको संक्षेपीकरण वा विस्तृतिकरणको नाममा पनि स्थान-नाम परिवर्तन भएका छन् । यसबाहेक राजनीतिक परिवर्तन, स्थान-नामको भाषान्तरण मार्फत् पनि मौलिक स्थान-नामहरू परिवर्तन वा अपभ्रंश भएरका प्रशस्त उदाहरणहरू छन् । यी मध्ये मौलिकता हराउने जोखिमको दृष्टिकोणले राजनीतिक र भाषान्तरण सर्वाधिक चिन्ताजनक हुन्छ । उदाहरणको लागि मौलिक स्थान-नाम थिमि र बोदेलाई शाहकालको प्रारम्भ लगत्तैका क्रमशः ठिमिःठिमी र बोडे लेख्न थालेको पाइन्छ । थ र ठ अनि द र ड बिचमा भएको अक्षरको फरक वास्तवमा क र ख बिचको फरक जस्तै हो अर्थात् "थिमि" लाई "ठिमी" लेख्नु भनेको "कसलाई" लाई "खसलाई" भन्नु जतिकै फरक छ । अर्कोतर्फ कतिपय स्थान-नामहरूको आदिस्वरूप व्यवस्थित अभिलेखिकरणको अभावमा निरन्तर परिमार्जन र विस्थापन भई नै रह्यो । यसरी विविध कारणवशः बदलेका र बदलिएका मौलिक स्थान-नामहरू सरोकारवालाहरूबीच खासै चासो र चर्चाको विषय बन्न सकेको थिएन । फलतः उन्नाइसौं शताब्दीको पूर्वार्धसम्ममा पनि मौलिक स्थान-नामको महत्व र जगेर्ना सम्बन्धमा कुनै ठोस कार्य विश्व मै भएको पाईँदैन ।

सन् १८०० को मध्यतिर युरोपियन देश नर्वेले आफ्नो देशको स्थान-नामहरूको हिज्जेलाई मानकीकरण गर्न एक कानून पारित गरेपछि, विश्वमानचित्रमा स्थान-नाम व्यवस्थापनको औपचारिक शुरुवात भएको देखिन्छ । यसपछि संयुक्त राज्य अमेरिकाले सन् १८९० मा पहिलो पटक युनाइटेड स्टेट्स बोर्ड अन जियोग्राफिक नेम्स (United States Board on Geographic Names, USBGN) नामक संस्थागत संरचनाको निर्माण गरेको पाइन्छ भने १९ औं शताब्दीको अन्त र २० औं शताब्दीको प्रारम्भतिर क्यानाडा, डेनमार्क, आइसल्याण्ड, न्युजिल्यान्ड, आयरल्यान्ड जस्ता देशहरूले स्थान-नामको मानकीकरण र संस्थागत संरचनाको निर्माण गरेको देखिन्छ । यसैक्रममा संयुक्त राष्ट्रसंघले सन् १९४० मा स्थान-नाम सम्बन्धी चर्चा गरेको र यसको मानकीकरण, आवश्यकता र महत्वबारे व्यापक छलफल पश्चात संयुक्त राष्ट्रसंघ भौगोलिक स्थान-नाम सम्बन्धी विशेषज्ञ समुह (United Nations Group of Experts on Geographical Names, UNGEGN) गठन गरी सन् १९६७ मा भौगोलिक स्थान-नामको मानकीकरण विषयक पहिलो विश्व सम्मेलन सम्पन्न भएको थियो । विभिन्न सामग्रीहरूको अध्ययनबाट विश्वका थुप्रै विकसित

१५
राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

देशहरूले मौलिक स्थान-नामहरूको संकलन, अभिलेखिकरण एवम् पुनस्थापन गरिरहेका छन् भने एशियाका थुप्रै देशमा समेत मौलिक नाम पुनस्थापन गर्ने कार्य धेरै पहिलादेखि हुँदै आएका उदाहरणहरू हाम्रा सामु छन् ।

नेपालमा स्थानहरूको नामांकरणलाई खासै महत्वका साथ हेर्ने गरिएको छैन । कुनै स्थानको नयाँ नामांकरणको सवालमा होस् वा मौलिक स्थान-नामको जगेर्नाको सन्दर्भमा स्थान-नामांकरणलाई अत्यन्त सामान्य ढंगले लिने गरिन्छ । आम जनमानस मात्रै नभई जिम्मेवार निकाय र समाजका चेतलशिल शिक्षित वर्ग समेत यसप्रति संवेदनशील देखिंदैन । फलतः स्थान-नामांकरणसँग सम्बन्धित कुनै प्रकारको नीतिगत व्यवस्था हालसम्म भएको पाईंदैन । यसै परिप्रेक्ष्यमा एकातिर राम्रो लागेको शब्द छनौट गरेर नयाँ टोलबस्तीहरूको नामांकरण गर्ने अभ्यास बढ्दो छ भने अर्कोतर्फ कुनै समुदायको बाहुल्यता भएको स्थानमा सोहि समुदायको थर र स्थापित व्यापारिक भवन, उद्योग, संघसंस्थाको नामबाट स्थान-नामांकरण गर्ने कार्य व्यापक भइरहेको छ ।

त्यसो त मौलिक स्थान-नामहरूको जगेर्नाको लागि केहि प्रयासहरू पनि भएका छन् भने पछिल्लो समयमा मौलिक स्थान-नामको महत्व सम्बन्धि स्थानीयहरू माझ चासो र चेतना बढेको पाइन्छ । राजनीतिक एवम् सामाजिक परिवर्तनसँगै विशेषतः काठमाडौं उपत्यकाका केहि ऐतिहासिक बस्तीहरूमा स्थान-नामपाटी राखेर मौलिक स्थान-नाम जगेर्नाको प्रयास भएको देखिन्छ । नीतिगत व्यवस्था र धेरै हदसम्म स्थानीय निकायको चासो र संलग्नता बिना गरिएका ती कार्यहरू एक त दिगो हुन सकेन अर्को ऐतिहासिक बस्तीक्षेत्रमा मात्रै सिमित भए जहाँ मौलिक स्थान-नाम परिवर्तन, विस्थापनको जोखिम न्यून छ ।

४.० मौलिक स्थान-नाम सम्बन्धमा मध्यपुर थिमिको वर्तमान अवस्था

स्थान-नामांकरणको सम्बन्धमा मध्यपुर थिमि नगरपालिका समग्र देशको अवस्था र अभ्यासभन्दा पृथक छैन । आधुनिक नामांकरण, मौलिक नामको अपभ्रंश, भाषान्तरण जस्ता समस्याले दिनानुदिन नगरको मौलिकतामा हास आइरहेको छ । त्यसो त स्थानीय निकाय र स्थानीय संघसंस्थाहरूको पहलमा ऐतिहासिक बस्तीक्षेत्रहरूमा स्थान-नाम पाटीहरू राख्ने कार्य समय समयमा हुने गरे पनि दिगो हुन सकेको छैन । अर्कोतर्फ ती कार्यले पुराना बस्ती बाहिरको सम्पूर्ण क्षेत्रलाई समेट्न सकेको थिएन । यसै सन्दर्भमा मौलिक स्थान-नाम पुनस्थापनको लागि मध्यपुर थिमि नगरपालिकाले देशमै एक पहिलो पटक कार्यविधि नै निर्माण गरी नगर भित्रका मौलिक स्थान-नामको जगेर्ना गर्ने कार्यको थालनी गरेको छ । जस अन्तर्गत गठित मौलिक नाम अभिलेखिकरण तथा प्रतिष्ठापन समितिले बडागात रूपमा समुदायसँग छलफल, स्थानीय एवम् बाह्य विज्ञहरूसँग अन्तकृया, स्थलगत भ्रमण आदि गरी नगरभित्रका टोलबस्ती क्षेत्रको मौलिक स्थान-नामहरू संकलन गरेको छ । अध्ययनबाट करिब ४४५ वटा विद्यमान स्थान-नामहरू संकलन भएको छ । त्यसैगरी ऐतिहासिक अभिलेखहरू जस्तै ताडपत्र, शिलापत्र, ताम्रपत्र, भजनगीत आदि तथा विभिन्न सन्दर्भ सामग्रीहरूको अध्ययनबाट करिब ३०० ऐतिहासिक स्थान-नामहरू संकलन भएको छ । यसरी संकलित विद्यमान र ऐतिहासिक स्थान-नामलाई यसको नामांकरणसँग सम्बन्धित

Signature
राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

विषयवस्तुहरूको आधारमा अध्ययन र विश्लेषण समेत गरेर मौलिक स्थान-नाम संकलन तथा अभिलेखिकरण प्रतिवेदन, २०८० प्रकाशित भइसकेको छ । जसको आधारमा मौलिक स्थान-नामांकरण कार्यसम्बन्धी मानक एवम् रणनीति तयार गर्न मद्दत मिलेको छ ।

मौलिक स्थान-नाम मानव सभ्यता एउटा महत्वपूर्ण विषय भइकन पनि यसको संरक्षणमा खासै ध्यान पुगेको देखिँदैन भन्नेबारे यसअघि नै यथेष्ट चर्चा भइसकेको छ । पछिल्ला समयमा हुन थालेको मौलिक स्थान-नाम विस्थापन एवम् विभिन्न स्थानहरूको अमौलिक नामांकरणलाई तत्काल व्यवस्थापन गर्न नसकेमा नगरको सामाजिक, सांस्कृतिक र ऐतिहासिक स्वरूप र संरचनाहरूको परिमार्जन, परिवर्तन र अपभ्रंस हुँदै अन्ततः समग्र नगरकै मौलिकतामा हास आउने र इतिहास एवम् प्राचीन सभ्यताको समेत अपव्याख्या हुने सम्भावना बढेको छ । मौलिक स्थान-नामहरू परिवर्तन र अपभ्रंस हुँदै जानु पछ्याडिका मूल कारणहरूलाई निम्नानुसार बुँदागत गर्न सकिन्छ ।

१. स्थानीयबासीलाई आफ्नो स्थानको विद्यमान मौलिक स्थान-नाम र यसको महत्वबारे ज्ञानको कमि हुनु ।
२. जिम्मेवार निकायहरूले मौलिक स्थान-नामलाई प्राथमिकतापूर्वक नहेर्नु, नलिनु ।
३. नगरपालिकाभित्र आधिकारिक रूपमा स्थान-नाम पाटी राख्ने व्यवस्था नहुनु ।
४. स्थान-नामांकरण सम्बन्धी कुनै नियम, मानक नहुनु ।
५. विद्यमान स्थान-नामहरूको विश्लेषण

१५
राम तम्बादुर के.सी.
मुख्य प्रशासक अधिकृत

मौलिक स्थान-नामांकरण र पुनःस्थापन कार्यको लागि निश्चित मानकहरू निर्धारण गरी स्थान-नामांकरणलाई मौलिकतायुक्त बनाउन सकिन्छ । ती मानकहरू तय गर्नको लागि स्थान-नामको मौलिकता, प्राचीनता र स्थान-नामांकरण गर्ने परम्परागत प्रचलन र मान्यता सम्बन्धी जानकारी महत्वपूर्ण र सहयोगी हुन्छ । तसर्थ निम्नानुसारका मूल विषय वस्तुहरूलाई आधार मानेर विद्यमान् स्थान-नामहरूको विश्लेषण गरिएको छ ।

(क) भाषागत स्थान-नाम : विशुद्ध नेवार बस्ती भएको हुँदा इतिहासदेखि वर्तमान सम्म भए गरेका मध्यपुर थिमि नगरभित्रका विभिन्न स्थान-नामहरू स्वभाविक रूपमा नेपाल भाषाबाट राखिएका छन् । अपवादका रूपमा केहि ऐतिहासिक स्थान-नामहरू संस्कृत र छिटपुट खस नेपाली भाषा र अंग्रेजी भाषामा गर्ने गरिएको देखिन्छ । यसबाहेक केहि लिच्छविकालिन शिलालेखहरूमा उल्लेख आएका स्थान-नामहरू किराँत भाषाबाट राखिएको अनुमान छ । यसरी विद्यमान् स्थान-नामहरूमध्ये करीब ७९ प्रतिशत नेपालभाषामा राखिएका छन् भने बाँकी अन्य भाषाबाट नामांकरण गरिएको पाइन्छ ।

(ख) भौगोलिक स्थान-नाम : भौगोलिक स्वरूपलाई आधार मानेर स्थान-नामांकरण गर्ने परम्परागत प्रचलन रहेबाट विद्यमान् स्थान-नामहरू मध्ये करीब ३६ प्रतिशत स्थान-नाम भूगोलसँग जोडिएको छ । यस अन्तर्गत स्थान-नामांकरणको आधारको रूपमा मूलतः स्थानीय बनस्पति, हावापानी, भूस्वरूप वा धरातलीय स्वरूपलाई समेटिएको छ ।

(ग) प्राचीन स्थान-नाम : पुरातात्विक अर्थमा १०० वर्ष भन्दा पुरानोलाई प्राचीन मानिने भएपनि स्थानीय वस्तुस्थितिको आधारमा स्थान-नामको प्राचीनता ५० वर्ष निर्धारण गरिएको छ । जसको आधारमा मापन गर्दा करीब ८० प्रतिशत विद्यमान् स्थान-नामहरू प्राचीन देखिन्छ ।

(घ) जातिगत स्थान-नाम : मध्यपुर थिमि नगर विशुद्ध नेवार बस्ती हो । यद्यपी कुनै कालखण्डमा आएर यहाँ बसोबास गरेका विभिन्न समुदायको बस्तीलाई सम्बन्धित समुदायको नामबाट सम्बोधन गर्ने क्रममा स्थान-नाम बन्न गएको एकाध उदाहरण बाहेक मध्यपुर थिमि नगर भित्रका ऐतिहासिक र विद्यमान् दुबै प्रकारका स्थान-नामहरू जातिगत आधारमा राखिएको भेटिएको छैन । तर विभिन्न समुदायभित्रका थर विशेषको आधारमा टोलबस्तीको अनौपचारिक नामांकरण गर्ने प्रचलन भने विद्यमान् अवस्थामा बढ्दै गएको पाइन्छ । यसरी थर विशेषको आधारमा नामांकरण गरिएका आधुनिक स्थान-नामहरूको अवस्था हेर्दा झण्डै ८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

(ङ) सम्पदागत स्थान-नाम : ऐतिहासिक, धार्मिक, साँस्कृतिक सम्पदाको आधारमा राखिएका विभिन्न स्थान-नामहरू ऐतिहासिक एवम् विद्यमान् दुबै प्रकारका स्थान-नामहरूमा भेटिन्छ । विद्यमान् स्थान-नामहरूमध्ये करीब २० प्रतिशत विभिन्न प्रकारका मूर्त सम्पदासँग सम्बन्धित रहेका छन् ।

(च) शब्दविशेष स्थान-नाम : पछिल्ला केहि वर्षहरुमा हुन थालेका बस्ती विकास एवम् विस्तारको क्रममा कुनै राम्रो लागेका शब्दको छनौट गरेर आफू बसेको स्थानको नामांकरण गर्ने प्रवृत्ति बढ्दो छ । जसलाई प्रस्तुत प्रतिवेदनको प्रयोजनको लागि शब्दविशेष स्थान-नाम भनिएको छ । स्वभावतः यस्ता नामांकरणले स्थानीय मौलिकतालाई प्रतिविम्बित गरेको पाईदैन । मध्यपुर थिमि नगरभित्र वर्तमान् परिप्रेक्ष्यमा शब्दविशेष स्थान-नामहरुको संख्या न्यून देखिएपनि यो अभ्यास बढ्न थालेकोले निश्चित मानकको आधारमा स्थान-नामांकरणलाई व्यवस्थित र मौलिक बनाउनु जरुरी छ ।

मौलिक स्थान-नाम संकलन तथा अभिलेखिकरण प्रतिवेदन, २०८० मा अभिलेखिकरण गरिएका नगरपालिकाभित्र ४४५ वटा स्थान-नामहरुमध्ये करीब ८३० स्थान-नामहरु अझै मौलिक प्रकृतिको रहेको पाइन्छ । यसबाट मौलिक स्थान-नामांकरण र पुनःस्थापनमार्फत् नगरपालिकालाई एउटा जीवन्त सांस्कृतिक नगरको स्वरूपमा विकास गर्न सकिने प्रचूर सम्भावना देखिन्छ ।

६.० परिकल्पना

मौलिक स्थान-नाम पुनःस्थापन गरी एवम् नयाँ स्थान-नामांकरणलाई मौलिकतायुक्त बनाई मध्यपुर थिमि नगरलाई स्थान-नामको प्राचीनतम स्वरूपमा पुनर्जागरण गर्ने ।

७.० लक्ष्य

मौलिक स्थान-नाम पुनःस्थापना गर्ने एवम् नयाँ स्थान-नामांकरणलाई मौलिक स्वरूपमा व्यवस्थित गर्ने ।

८.० उद्देश्य

- विद्यमान् मौलिक स्थान-नामलाई स्थान-नामपाटी राखेर व्यवस्थित गर्ने ।
- स्थानीय जनजिब्रोमा प्रचलित मौलिक स्थान-नामहरुलाई क्रमशः पुनःस्थापन गर्दै जाने ।
- निश्चित मानकको आधारमा नयाँ स्थान-नामकरण प्रक्रिया लागु गर्ने ।
- नगरपालिका भित्रका स्थान-नामहरुलाई विद्युतीय नक्सामा प्रविष्ट गराई एकरूपता कायम गर्ने ।
- मौलिक स्थान-नामको कानूनी वैधता सुनिश्चित गर्ने ।

९.० मौलिक स्थान-नामांकरणको मुल्यमान्यता

- स्थानीयता : स्थानीय समाज, संस्कृति, सम्पदालाई केन्द्रमा राखी स्थान-नामलाई व्यवस्थित गर्दा स्थानीयताको भावना अभिवृद्धि गरी सम्पूर्ण नगरबासीहरुमा समानता र नगरपालिकाप्रति अपनत्वको भावना जगाउनेछ ।

(Signature)
राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

- मौलिकता : मौलिक स्थान-नामलाई पुनस्थापना गर्ने एवम् स्थान-नामांकरणमा मौलिकता प्रदान गर्ने कार्यले स्थानीय संस्कृतिको साथै स्थान-नाम मार्फत् नगरको मौलिक पहिचान प्रवर्द्धन गर्न सहयोग पुग्नेछ ।

१०.० मौलिक स्थान-नामांकरणका मानकहरू

ऐतिहासिक एवम् प्राचीनकालदेखि स्थानीय जनजिब्रोमा स्थापित स्थान-नामहरू आफैमा मौलिक हुन्छन् । यद्यपी मौलिक समितिले स्थान-नामको मौलिकता निर्धारणको लागि तयार गरेको आधारभूत सूचक तयार आधारमा नगरपालिकाका मौलिक स्थान-नामहरूको अभिलेख गरिसकेको छ । यसबाहेक नयाँ नामांकरणलाई सोहि अनुरूप व्यवस्थित गर्नु आवश्यक हुन्छ । यसको लागि नयाँ स्थान-नामांकरणलाई सरल, सान्दर्भिक एवम् मौलिकतायुक्त बनाउन मिति २०८० माघ २७ र २८ (नेसं ११४४ सिल्लाथ्व १ र २) का दिन धुलिखेल, काभ्रेमा सम्पन्न मौलिक स्थान-नाम पुनःस्थापना तथा स्थान-नामांकरण रणनीतिक कार्ययोजना तर्जुमा कार्यशालाले निम्नानुसार नयाँ स्थान-नामांकरण सम्बन्धि मानक तयार गरेको छ ।

१. स्थान-नाम अंकमा हुनुहुँदैन ।
२. स्थान-नाम बढीमा दुई शब्दको हुनुपर्नेछ ।
३. स्थान-नाम छोटो अर्थात् बढीमा देवनागरीको १० पूर्णाक्षर हुनुपर्नेछ । यसमा आधा अक्षरलाई गणना गरिनेछैन । उदाहरण – बखुण्डोल दक्षिणबाराही ।
४. स्थान-नाममा स्थानीय भूगोल (स्थानीय बनस्पति, हावापानी, भूस्वरूप र पशुपन्छी) वा स्थानीय भाषा वा स्थानीय संस्कृति वा स्थानीय भौतिक सम्पदालाई प्रतिबिम्बित गरेको हुनुपर्नेछ ।
५. स्थान-नाम एकभन्दा बढी स्थान-नाम भएको अवस्थामा तुलनात्मक रूपमा पुरानोलाई लिनुपर्नेछ ।
६. मौलिक स्थान-नाम परिवर्तन वा विस्थापन भएको तर जनजिब्रोमा मौलिक स्थान-नाम प्रचलित रहेको अवस्थामा मौलिक स्थान-नाम नै पुनस्थापन गर्नुपर्नेछ । तर यसमा दुईमत वा समान महत्वको भएमा मौलिक स्थान-नाम र हालको स्थान-नामलाई समायोजन गरी स्थान-नाम निर्धारण गर्नुपर्नेछ । यसो गर्दा मौलिक स्थान-नामलाई अगाडि राखेर तपसिलको उदाहरणमा प्रस्तुत गरिए बमोजिम समायोजन गर्नुपर्नेछ । उदाहरण : मौलिक स्थान-नाम लागं र हालको स्थान-नाम गृष्ठाघर । समायोजन गर्ने तरिका – लागं (गृष्ठाघर) । यसरी समायोजन गरी बनेको स्थान-नामको हकमा यहि खण्डको बुँदा २ र ३ लागु हुनेछैन ।
७. नयाँ स्थान-नाम धर्म, जाति, वर्गविशेषको नामबाट राख्न निषेध गरिएको छ ।
८. स्थान-नाम समाजमा नकारात्मकता फैलाउने, अपमानजनक, आपतिजनक हुनुहुँदैन ।

(Signature)
राम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

९. राष्ट्र र नगरपालिकाको कार्यपालिकाले पहिचान गरेको राष्ट्रिय विभूती, सम्मानीत व्यक्ति बाहेक अन्य व्यक्ति विशेषको नाम वा त्यससँग सम्बन्धित हुने गरी नयाँ स्थान-नामांकरण गर्न निषेध गरिएको छ ।
१०. नयाँ स्थान-नाम विद्यमान स्थान-नामसँग मिल्ने वा दोहोरिने हुनुहुँदैन ।
११. स्थान-नाम अर्थपूर्ण हुनुपर्नेछ । तर विद्यमान मौलिक स्थान-नामको हकमा यो बुँदा लागु हुनेछैन ।
१२. स्थान-नाम कुनै उद्योग, संस्था, व्यापारिक उत्पादन आदिसँग सम्बन्धित हुनुहुँदैन ।
१३. दृष्य प्रदूषण न्यून हुनेगरी र नगरको सौन्दर्यलाई मध्यनगर गरी नगरपालिकाले निश्चित ढाँचामा स्थान-नाम पाटी राख्नेछ । यसबाहेक समुदाय, व्यवसायी, उद्योग, संघसंस्था वा अन्य सरकारी-गैरसरकारी निकाय आदिले स्थान-नामपाटी राख्न निषेध गरिएको छ ।
१४. परम्परागत बस्ती क्षेत्रमा विद्यमान ऐतिहासिक स्वागतद्वारको पुनःनिर्माण र अन्य स्थानको हकमा नगरपालिकाले निर्धारण गरेको स्थानमा परम्परागत शैलीको स्वागतद्वार निर्माण बाहेक सार्वजनिक-सामुदायिक-सामुहिक बाटो वा स्थानमा स्थान-नाम वा अन्य प्रयोजनको लागि स्वागतद्वार लगायतका स्थायी संरचना बनाउन निषेध गरिएको छ ।
१५. नगरपालिकाभित्र संचालन हुने सानादेखि ठूला सबै प्रकारका व्यापार, व्यवसाय, उद्योग, कार्यालय आदिले आफ्नो नामपाटीमा नगरपालिकाले स्वीकृत गरेको स्थान-नामहरू मात्रै प्रयोग गर्नुपर्नेछ ।

११.० स्थान-नामांकरण प्रक्रिया

नगरपालिकाले आवश्यकता पहिचान गरी देखिएका टोलबस्तीहरूको नामांकरण गरी स्थान-नाम पाटी राखिनेछ । यसबाट नगरभित्रका टोलबस्तीहरूको स्थान-नामांकरणलाई मौलिकता प्रदान गर्न सहज हुनेछ साथै आफ्नो टोलबस्तीको स्थान-नामांकरणकै कारण समुदायभित्र हुनसक्ने अनावश्यक विवादको संभावनालाई अन्त्य गर्दछ । यसै सन्दर्भमा धुलिखेलमा सम्पन्न मौलिक स्थान-नाम पुनःस्थापना तथा स्थान-नामांकरण सम्बन्धी रणनीतिक कार्ययोजना तर्जुमा कार्यशालाबाट नयाँ स्थान नामांकरण कार्यलाई अगाडि बढाउन निम्न प्रक्रिया निर्धारण गरेको छ ।

१) टोलबस्तीको स्थान-नामांकरणको आवश्यकता पहिचान : निम्न बुँदाहरूको आधारमा स्थान-नामांकरणको आवश्यकता पहिचान गरिनेछ ।

- नयाँ नामांकरण गर्नुपर्ने टोलबस्तीहरूको अध्ययन र पहिचान गर्ने ।
- प्रस्तावित टोलबस्तीमा मौलिक स्थान-नाम विद्यमान नरहेको सुनिश्चित गर्ने ।
- प्रस्तावित टोलबस्तीलाई छिमेकी टोलबस्तीसँग गाभ्न नमिल्ने सुनिश्चित गर्ने ।

(Signature)
राम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

२) नयाँ स्थान-नामांकरण ।

- नयाँ स्थान-नामांकरणको लागि वडास्तरीय समिति गठन गरी जिम्मेवारी प्रदान गर्ने ।
- उक्त वडास्तरीय समितिले सबै सरोकारवालाहरूसँग छलफल गरी नगरपालिकाले लागु गरेको स्थान-नामांकरण सम्बन्धी मानकको आधारमा सर्व उत्कृष्ट स्थान-नाम पहिचान गर्ने ।
- पहिचान गरिएका नयाँ स्थान-नामहरूको सूची तयार गर्ने ।

३) नयाँ स्थान-नाम सम्बन्धि प्रतिवेदन तयारी ।

- वडास्तरबाट तयार भएका नयाँ स्थान-नामहरू सूचीहरूलाई समायोजन गरी मौलिक समितिले नगरस्तरीय प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
- पुनरावलोकन एवम् सुझावको प्रस्तावित नयाँ स्थान-नामहरूलाई नगरस्तरीय भेला समक्ष प्रस्तुत गर्ने ।
- प्राप्त सुझावलाई समेटेर प्रस्तावित नयाँ स्थान-नाम सम्बन्धि प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप दिएर स्वीकृतिको लागि नगरपालिका समक्ष पेश गर्ने ।

४) सिफारिश भइआएको स्थान-नामको स्वीकृति

- नयाँ स्थान-नामांकरण सम्बन्धी प्रतिवेदन उपर छलफल गरी नगरपालिकाले पारित गर्ने ।
- पारित स्थान-नामलाई नगरपालिकाको स्थान-नाम सम्बन्धि अभिलेखमा भित्र्याउने ।
- स्वीकृत स्थान-नामलाई सम्बन्धित सबै शाखा, वडा र टोलबस्तीलाई कार्यान्वयनको लागि साझा गर्ने ।
- स्वीकृत स्थान-नाम अनुसार स्थान-नामपाटी राख्ने ।

१२.० कार्ययोजना

मध्यपुर थिमिको सर्वाङ्गिन विकास र साँस्कृतिक पुनर्जागरणको प्रयास भइरहेको सन्दर्भमा यहाँको भूगोल, इतिहास, भाषा, संस्कृतिसँग गाँसिएका मौलिक स्थान-नामहरूको जगेर्ना र समुचित व्यवस्थापन गर्नु उत्तिकै महत्वपूर्ण छ । यसै सन्दर्भमा मध्यपुर थिमि नगरपालिकाले विद्यमान स्थानीय मौलिक स्थान-नामहरूको संकलन र अभिलेखिकरण सम्बन्धी प्रतिवेदन समेत तयार गरिसकेको छ । ती मौलिक स्थान-नाम स्थापनालाई कार्यान्वयन गर्न मौलिक समिति र नगर कार्यपालिकाको संयुक्त सहभागितामा सम्पन्न मौलिक स्थान-नाम पुनःस्थापना तथा स्थान-नामांकरण सम्बन्धी रणनीतिक कार्ययोजना तर्जुमा कार्यशालामा तयार गरेका वडागत कार्यान्वयन कार्ययोजनालाई निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

३६

(Signature)
राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

क) विद्यमान् मौलिक स्थान-नामको जगेर्ना र पुनःस्थापना सम्बन्धि कार्ययोजना

वडा नं. १				
क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	२०८०	२०८१
१	वडाको नेतृत्वमा नामपाटी राख्ने स्थान पहिचान गर्ने	वडा अध्यक्ष, जनप्रतिनिधि र कर्मचारी	फाल्गुन मसान्त सम्म	
२	नामपाटी राख्नेको आवश्यक तैयारी पूरा गर्ने (ठेक्का प्रक्रिया सम्पन्न वा काम गर्नेलाई जिम्मेवारी प्रदान गरिसक्ने)	नगरपालिकाको योजना कार्यान्वयन शाखा	चैत्र १५ गते भित्र	
३	नामपाटी राख्ने कार्यको थालनी	वडा कार्यालय, वडा मौलिक समितिका पदाधिकारी	चैत्र २० गते देखि चैत्र मसान्त सम्म	
४	नामपाटी स्थापना कार्यको अनुगमन	नगर प्रमुख, उपप्रमुख, वडा समिति + मौलिक समिति		बैशाख मसान्त सम्म
५	मौलिक स्थान-नाम र यसको महत्व सम्बन्धी समुदाय र विद्यालय स्तरमा सचेतनात्मक क्रियाकलापहरू संचालन गर्ने	वडा पदाधिकारी, वडा मौलिक समिति मार्फत		बैशाख मसान्त सम्म
६	मौलिक नामका सम्बन्धमा मध्यपुर थिमि नगरपालिकाले गरेका असल अभ्यासको सम्बन्धमा माग भई आएमा देशका अन्य नगरपालिकाहरूमा साझा गर्ने।	मौलिक समिति र वडा पदाधिकारी		बैशाख देखि निरन्तर

[Signature]
राम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वडा नं. २				
क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	२०८०	२०८१
१	वडाको नेतृत्वमा नामपाटी राख्ने स्थान पहिचान गर्ने	वडा कार्यालय (वडा समिति)	फाल्गुन १५ गते भित्र सम्म	
२	नामपाटी राख्नेको आवश्यक तैयारी पूरा गर्ने (ठेक्का प्रक्रिया सम्पन्न वा काम गर्नेलाई जिम्मेवारी प्रदान गरिसक्ने)	नगरपालिका / वडा समितिको कार्यालय	फाल्गुन मसान्त भित्र	
३	नामपाटी राख्ने कार्यको थालनी	नगरपालिका / वडा / जिम्मेवारी पाएको संस्था	चैत्र १ गते बाट	
४	मौलिक नामांकरणको महत्व / उद्देश्य / लक्ष्यको सम्बन्धमा विद्यालय स्तरमा / समुदाय तथा नागरिक स्तरमा जनचेतना कार्यक्रम	नगरपालिका / आवश्यक समन्वय वडा समितिको कार्यालय	वुदा नं. ३ को कार्यालयको संस्था	
५	नगरपालिकाको अनुमति र स्वीकृती विना अनावश्यक टास गरेका नामपाटी स्थानको व्यवस्थापन गर्ने	नगरपालिका / आवश्यक समन्वय वडा समितिको कार्यालय	चैत्र ७ गते बाट निरन्तर	
६	उपरोक्त विषयमा भए गरेका कार्य (सूचना संकलन देखि नामपाटी टास गर्ने) बारेमा विभिन्न माध्यमबाट सूचना प्रवाह साझा गर्ने	नगरपालिका / वडा / समुदाय / मौलिक समिति	निरन्तर	

Handwritten signature
काठमाडौं महानगरपालिका
अधिकृत

वडा नं. ३				
क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	२०८०	२०८१
१	वडाको नेतृत्वमा नामपाटी राख्ने स्थान पहिचान गर्ने	वडा कार्यालय(वडा समिति)	फाल्गुन १५ गते भित्र सम्म	
२	नामपाटी राख्नेको आवश्यक तैयारी पूरा गर्ने (ठेक्का प्रक्रिया सम्पन्न वा काम गर्नेलाई जिम्मेवारी प्रदान गरिसक्ने)	नगरपालिका / वडा समितिको कार्यालय	फाल्गुन मसान्त भित्र	
३	नामपाटी राख्ने कार्यको थालनी	नगरपालिका / वडा/ जिम्मेवारी पाएको संस्था	चैत्र १० गते बाट	
४	मौलिक नामांकरणको महत्व / उद्देश्य / लक्ष्यको सम्बन्धमा विद्यालय स्तरमा / समुदाय तथा नागरिक स्तरमा जनचेतना कार्यक्रम	नगरपालिका / आवश्यक समन्वय वडा समितिको कार्यालय	वुदा नं. ३ को निरन्तरता	
५	नगरपालिकाको अनुमति र स्वीकृती विना अनावश्यक टास गरेका नामपाटी स्थानको व्यवस्थापन गर्ने	नगरपालिका / आवश्यक समन्वय वडा समितिको कार्यालय	चैत्र १० गते देखि २५ गते सम्म	
६	उपरोक्त विषयमा भए गरेका कार्य (सूचना संकलन देखि नामपाटी टास गर्ने) बारेमा विभिन्न माध्यमबाट सूचना प्रवाह साझा गर्ने	नगरपालिका / वडा / समुदाय / मौलिक समिति	निरन्तरता	

(Signature)
राज गजदर के.सी.
सहायक नगर प्रमुख

वडा नं. ४				
क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	२०८०	२०८१
१	वडाको नेतृत्वमा नामपाटी राख्ने स्थान पहिचान गर्ने	वडा अध्यक्ष	फाल्गुन १५ गते भित्र	
२	नामपाटी राख्न आवश्यक तयारी (नाम संकलन र डिजाईन)	मौलिक समिति	फाल्गुन १५ गते भित्र	
३	दर रेट संकलन	नगर प्राविधिक	फाल्गुन १५ गते भित्र	
४	लागत ईष्टिमेट तयार गर्ने	नगर प्राविधिक	फाल्गुन २५ गते भित्र	
५	उपभोक्ता समिति गठन गरी सम्झौता	मौलिक समिति	फाल्गुन मसान्त	
६	नामपाटी सामाग्री हस्तान्तरण	उपभोक्ता समिति, वडा अध्यक्ष	चैत्र १५	
७	नामपाटी राख्ने कार्यको थालनी	नगर प्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष, मौलिक समिति	चैत्र १९ गते	
८	नामपाटी स्थापना कार्यको अनुगमन	नगर प्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष, मौलिक समिति	चैत्र मसान्त	

राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वडा नं. ५				
क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	२०८०	२०८१
१	वडाको नेतृत्वमा नामपाटी राख्ने स्थान पहिचान गर्ने	वडा अध्यक्षको संयोजकत्वमा जनप्रतिनिधि र स्थानिय बुद्धिजिवी	फाल्गुन पहिलो साता	
२	नामपाटी राख्नेको आवश्यक तैयारी पूरा गर्ने (ठेक्का प्रक्रिया सम्पन्न वा काम गर्नेलाई जिम्मेवारी प्रदान गरिसक्ने)	नगरपालिका / ठेक्का		
३	नामपाटी राख्ने कार्यको थालनी	वडा कार्यालय	चैत्र १ गते देखि १५ गते सम्म	
४	नामपाटी स्थापना कार्यको अनुगमन	नगरपालिका + वडा समिति + मौलिक समिति	चैत्र २१ गते देखि २५ गते सम्म	
५	मौलिक स्थान-नाम र यसको महत्व सम्बन्धी समुदाय र विद्यालय स्तरमा सचेतनात्मक क्रियाकलापहरु संचालन गर्ने	नगरपालिका		
६	मौलिक नामका सम्बन्धमा मध्यपुर थिमि नगरपालिकाले गरेका असल अभ्यासको सम्बन्धमा माग भई आएमा देशका अन्य नगरपालिकाहरुमा साझा गर्ने	नगरपालिका		
७	मौलिक स्थान-नाम अनुसारको स्थान-नाम पाटी राख्नेको लागि सरोकारवाला निकायसंग समन्वय गर्ने			
८	मौलिक स्थान-नामलाई गुगल नक्सामा अपलोड गर्ने	नगरपालिका		

राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वडा नं. ६				
क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	२०८०	२०८१
१	वडाको नेतृत्वमा नामपाटी राख्ने स्थान पहिचान गर्ने	वडा अध्यक्ष	फाल्गुन ५ गते देखि १५ गते सम्म	
२	नामपाटी राख्नेको आवश्यक तैयारी पूरा गर्ने (ठेक्का प्रक्रिया सम्पन्न वा काम गर्नेलाई जिम्मेवारी प्रदान गरिसक्ने)	वडा कार्यालय	फाल्गुन ३० गते सम्म	
३	नामपाटी राख्ने कार्यको थालनी	वडा कार्यालय	चैत्र १ गते देखि विस्केट जात्रा सम्म	
४	नामपाटी स्थापना कार्यको अनुगमन	वडा कार्यालय+ मौलिक समिति	निरन्तर	
५	मौलिक स्थान-नाम र यसको महत्व सम्बन्धी समुदाय र विद्यालय स्तरमा सचेतनात्मक क्रियाकलापहरु संचालन गर्ने	वडा समिति+ मौलिक समिति	चैत्र २६ र २७ गते	
६	मौलिक नामका सम्बन्धमा मध्यपुर थिमि नगरपालिकाले गरेका असल अभ्यासको सम्बन्धमा माग भई आएका देशका अन्य नगरपालिकाहरुमा साझा गर्ने।	नगरपालिका र मौलिक समिति	निरन्तर	

(Signature)
राम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वडा नं. ७				
क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	२०८०	२०८१
१	बजेट व्यवस्थापन	नगरपालिका	फाल्गुनको पहिलो साता	
२	वडाको नेतृत्वमा नामपाटी राख्ने स्थान पहिचान गर्ने	वडा अध्यक्ष, वडा समिति र मौलिक समिति	फाल्गुन पहिलो साता	
३	नामपाटी राख्नेको आवश्यक तैयारी पूरा गर्ने (ठेक्का प्रक्रिया सम्पन्न वा काम गर्नेलाई जिम्मेवारी प्रदान गरिसक्ने)	वडा समिति / उपभोक्ता समिति	चैत्र १५ गते सम्म	
४	नामपाटी राख्ने कार्यको थालनी	वडा समिति, उपभोक्ता समिति र मौलिक समिति	चैत्र १६ गते शुरु	
५	नामपाटी स्थापना कार्यको अनुगमन	नगरपालिका, वडा समिति, मौलिक समिति	निरन्तरता	
६	मौलिक स्थान-नामको दस्तावेज सम्बन्धमा	नगरपालिका, वडा समिति	निरन्तरता	
७	मौलिक स्थान-नाम र यसको महत्व सम्बन्धी समुदाय र विद्यालय स्तरमा सचेतनात्मक क्रियाकलापहरू संचालन गर्ने	नगरपालिका, वडा समिति, स्थानीय बुद्धिजिवि, मौलिक समिति	निरन्तरता	

Om
राम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वडा नं. ८				
क्र.सं	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	२०८०	२०८१
१	वडाको नेतृत्वमा नामपाटी राख्ने स्थान पहिचान गर्ने	वडा कार्यालय	फाल्गुन पहिलो साता देखि चैत्र मसान्त सम्म	
२	नामपाटी राख्नेको आवश्यक तैयारी पूरा गर्ने (ठेक्का प्रक्रिया सम्पन्न वा काम गर्नेलाई जिम्मेवारी प्रदान गरिसक्ने) क.लेखन	नगरपालिका / ठेक्का	फाल्गुन दोस्रो साता	बैशाख १५ सम्म
	ख. अनुगमन	वडा पदाधिकारी र प्रतिष्ठान समिति सदस्य	फाल्गुन दोस्रो साता देखि चैत्र मसान्त सम्म	
३	नामपाटी राख्ने कार्यको थालनी	नगरपालिका र वडा	फाल्गुन तेस्रो साता	बैशाख मसान्त सम्म
४	नामपाटी स्थापना कार्यको अनुगमन	वडा समिति + मौलिक समिति + स्थानीय संघ संस्था	फाल्गुन पहिलो साता	बैशाख मसान्त सम्म
५	मौलिक स्थान-नाम र यसको महत्व सम्बन्धी समुदाय र विद्यालय स्तरमा सचेतनात्मक क्रियाकलापहरू संचालन गर्ने	नगरपालिका + वडा + मौलिक समिति + विद्यालय व्यवस्थापन समिति	फाल्गुन पहिलो र दोस्रो साता	
६	मौलिक नामका सम्बन्धमा मध्यपुर थिमि नगरपालिकाले गरेका असल अभ्यासको सम्बन्धमा माग भई आएमा देशका अन्य नगरपालिकाहरूमा साझा गर्ने।	वडा + नगरपालिका		बैशाख मसान्त देखि जेठ मसान्त सम्म
७	मौलिक स्थान-नाम अनुसारको स्थान-नाम पाटी राख्नेको लागि सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गर्ने ।	वडा समिति + स्थानीय संघ संस्था	फाल्गुन दोस्रो साता	
८	मौलिक स्थान-नामलाई गुगल नक्सामा अपलोड गर्ने	नगरपालिकाको सूचना प्रविधि शाखा		जेठ मसान्त सम्म

राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वडा नं. ९				
क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	२०८०	२०८१
१	वडाको नेतृत्वमा नामपाटी राख्ने स्थान पहिचान गर्ने, वडा स्तरीय मौलिक समिति गठन	वडा कार्यालय	फाल्गुन १५ गते भित्र	
२	स्थान पहिचान	वडा समिति	फाल्गुन मसान्त भित्र	
३	पुरानो तथा नयाँ टोलका प्रतिनिधिहरु सँग छलफल तथा बैठक	वडा प्रतिनिधि + समिति, टोल संस्थाहरु	चैत्र १५ गते सम्म	
४	नामपाटी राख्नेको आवश्यक तैयारी पूरा गर्ने (ठेक्का प्रक्रिया सम्पन्न वा काम गर्नेलाई जिम्मेवारी प्रदान गरिसक्ने)	नगरपालिका	फाल्गुन महिना भित्र	
५	नामपाटी राख्ने कार्यको थालनी	वडा समिति	चैत्र मसान्त भित्र	
६	नामपाटी स्थापना कार्यको अनुगमन	नगरपालिका + वडा समिति + मौलिक समिति	समय सापेक्षित	
७	मौलिक स्थान-नाम र यसको महत्व सम्बन्धी समुदाय र विद्यालय स्तरमा सचेतनात्मक क्रियाकलापहरु संचालन गर्ने	नगरपालिका + वडा समिति + मौलिक समिति	निरन्तरता	
८	आवश्यकता अनुसार नामांकरण थप घट गर्ने	नगरपालिका + वडा समिति + मौलिक समिति	आवश्यकता अनुसार, वस्ती विकास अनुसार	
९	सिमाना जोडिएको वस्ती टोल सम्बन्धमा	नगरपालिका + वडा समिति + मौलिक समिति + छिमेकी वडा, नगरपालिका टोल	आवश्यकता अनुसार	

राम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

ख) नया“ स्थान-नामांकरण सम्बन्धि कार्ययोजना

वडा नं. १							
क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	लक्ष्य				मापन सूचक
			२०८१	२०८२	२०८३	२०८४	
१	स्थान-नामांकरणको लागि जिम्मेवारी प्रदान	वडा समिति, मौलिक समिति, सोही स्थानका टोलवासी	बैशाख मसान्त सम्म				
२	नयाँ नामांकरण गर्नुपर्ने टोलबस्तीहरूको अध्ययन र पहिचान गर्ने ।	नगरपालिका, वडा समिति, मौलिक समिति, सोही स्थानका टोलवासी	जेठ महिना देखि साउन सम्म				
३	प्रस्तावित टोलबस्तीमा मौलिक स्थान-नाम विद्यमान् नरहेको सुनिश्चित गर्ने ।	नगरपालिका, वडा समिति, मौलिक समिति, टोलवस्ती	बैशाख देखि चैत्र मसान्त सम्म				
४	प्रस्तावित टोलबस्तीलाई छिमेकी टोलबस्तीसँग गाभ्न नमिल्ने सुनिश्चित गर्ने ।	नगरपालिका, वडा समिति, मौलिक समिति, टोलवस्ती	बैशाख देखि चैत्र मसान्त सम्म				
५	नयाँ स्थान-नामांकरणको लागि वडा स्तरीय विज्ञ समुह वा समिति गठन गरी जिम्मेवारी प्रदान गर्ने ।	नगरपालिका, वडा समिति, मौलिक समिति	भाद्र देखि कार्तिक मसान्त सम्म				
६	सबै सरोकारवालाहरूसँग छलफल गरी नगरपालिकाले लागु गरेको स्थान-नामांकरण सम्बन्धी मानकको आधारमा सर्व उत्कृष्ट स्थान-नाम पहिचान गर्ने ।	वडा, मौलिक समिति, टोलवस्ती	भाद्र देखि चैत्र मसान्त सम्म				
७	पहिचान गरिएका नयाँ स्थान-नामहरूको सूची तयार गर्ने ।	वडा, मौलिक समिति, टोलवस्ती		बैशाख			
८	वडास्तरबाट तयार भएका नयाँ स्थान-नामहरू सूचीहरूलाई समायोजन गरी नगरस्तरीय प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	वडा, मौलिक समिति		जेठ मसान्त			

स्थानीय सरकार
मध्यपुर थिमि नगरपालिका
२०७३

राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

९	पुनरावलोकन एवम् सुझावको प्रस्तावित नयाँ स्थान-नामहरुलाई नगर कार्यपालिका सदस्यहरुको भेला समक्ष प्रस्तुत गर्ने ।	वडा, मौलिक समिति		असार मसान्त			
१०	प्राप्त सुझावलाई समेटेर प्रस्तावित नयाँ स्थान-नाम सम्बन्धि प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप दिएर स्वीकृतिको लागि नगरपालिका समक्ष पेश गर्ने ।	मौलिक समिति		साउन मसान्त			
११	नयाँ स्थान-नामांकरण सम्बन्धी प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारित गर्ने ।	नगरपालिका		भाद्र मसान्त			
१२	पारित स्थान-नामलाई नगरपालिकाको स्थान-नाम सम्बन्धि अभिलेखमा भित्र्याउने ।	नगरपालिका		असोज मसान्त			
१३	स्वीकृत स्थान-नामलाई सम्बन्धित सबै शाखा, वडा र टोलबस्तीलाई कार्यान्वयनको लागि साझा गर्ने ।	नगरपालिका		माघ मसान्त			
१४	स्वीकृत स्थान-नाम अनुसार स्थान-नामपाटी राख्ने ।	नगरपालिका, वडा		फाल्गुन मसान्त			

KeV
राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वडा नं. २							
क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	लक्ष्य				मापन सूचक
			२०८१	२०८२	२०८३	२०८४	
१	स्थान-नामांकरणको लागि जिम्मेवारी प्रदान	नगरपालिका, वडा समितिले कार्यदल गठन गर्ने	असोज मसान्त सम्म				
२	नयाँ नामांकरण गर्नुपर्ने टोलबस्तीहरूको अध्ययन र पहिचान गर्ने ।	नगरपालिका, वडा कार्यालय	असोज मसान्त सम्म				
३	प्रस्तावित टोलबस्तीमा मौलिक स्थान-नाम विद्यमान् नरहेको सुनिश्चित गर्ने ।	नगरपालिका, वडा कार्यालय	असोज मसान्त सम्म				
४	प्रस्तावित टोलबस्तीलाई छिमेकी टोलबस्तीसँग गाभ्न नमिल्ने सुनिश्चित गर्ने ।	नगरपालिका, वडा कार्यालय	असोज मसान्त सम्म				
५	नयाँ स्थान-नामांकरणको लागि वडा स्तरीय विज्ञ समुह वा समिति गठन गरी जिम्मेवारी प्रदान गर्ने ।	नगरपालिका	असार मसान्त सम्म				
६	सबै सरोकारवालाहरूसँग छलफल गरी नगरपालिकाले लागु गरेको स्थान-नामांकरण सम्बन्धी मानकको आधारमा सर्व उत्कृष्ट स्थान-नाम पहिचान गर्ने ।	नगरपालिका, वडा, मौलिक समिति	साउन मसान्त सम्म				
७	पहिचान गरिएका नयाँ स्थान-नामहरूको सूची तयार गर्ने ।	नगरपालिका, वडा, मौलिक समिति	भाद्र मसान्त				
८	वडास्तरबाट तयार भएका नयाँ स्थान-नामहरू सूचीहरूलाई समायोजन गरी नगरस्तरीय प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	वडा, मौलिक समिति	मंसिर मसान्त				
९	पुनरावलोकन एवम् सुझावको प्रस्तावित नयाँ स्थान-नामहरूलाई नगर कार्यपालिका सदस्यहरूको भेला समक्ष प्रस्तुत गर्ने ।	नगरपालिका सदस्यहरूको भेला भएको बखत					
१०	प्राप्त सुझावलाई समेटेर प्रस्तावित नयाँ स्थान-नाम सम्बन्धि प्रतिवेदनलाई	नगरपालिका, मौलिक समिति	चैत्र मसान्त				

१२
राम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

	अन्तिम रूप दिएर स्वीकृतिको लागि नगरपालिका समक्ष पेश गर्ने ।		भिन्न				
११	नयाँ स्थान-नामांकरण सम्बन्धी प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारित गर्ने ।	नगरपालिका सदस्यहरूको भेला भएको बखत					
१२	पारित स्थान-नामलाई नगरपालिकाको स्थान-नाम सम्बन्धि अभिलेखमा भित्र्याउने ।	नगरपालिका सदस्यहरूको भेला भएको बखत					
१३	स्वीकृत स्थान-नामलाई सम्बन्धित सबै शाखा, वडा र टोलबस्तीलाई कार्यान्वयनको लागि साझा गर्ने ।	नगरपालिका		चैत्र मसान्त			
१४	स्वीकृत स्थान-नाम अनुसार स्थान-नामपाटी राख्ने ।	नगरपालिका, वडा, मौलिक समिति			बैशाख		

Ram Bahadur K. S. S.
राम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वडा नं. ३							
क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	लक्ष्य				मापन सूचक
			२०८१	२०८२	२०८३	२०८४	
१	स्थान-नामांकरणको लागि जिम्मेवारी प्रदान	नगरपालिका, वडा समितिले					
२	नयाँ नामांकरण गर्नुपर्ने टोलबस्तीहरूको अध्ययन र पहिचान गर्ने ।	नगरपालिका, वडा कार्यालय	बैशाख १५ देखि जेठ १५ सम्म				
३	प्रस्तावित टोलबस्तीमा मौलिक स्थान-नाम विद्यमान नरहेको सुनिश्चित गर्ने ।	नगरपालिका, वडा कार्यालय	जेठ २५ सम्म				
४	प्रस्तावित टोलबस्तीलाई छिमेकी टोलबस्तीसँग गाभ्न नमिल्ने सुनिश्चित गर्ने ।	नगरपालिका, वडा कार्यालय	असार २५ सम्म				
५	नयाँ स्थान-नामांकरणको लागि वडा स्तरीय विज्ञ समुह वा समिति गठन गरी जिम्मेवारी प्रदान गर्ने ।	नगरपालिका, वडा कार्यालय	साउन मसान्त सम्म				
६	सबै सरोकारवालाहरूसँग छलफल गरी नगरपालिकाले लागु गरेको स्थान-नामांकरण सम्बन्धी मानकको आधारमा सर्व उत्कृष्ट स्थान-नाम पहिचान गर्ने ।	नगरपालिका, वडा, मौलिक समिति	भाद्र मसान्त सम्म				
७	पहिचान गरिएका नयाँ स्थान-नामहरूको सूची तयार गर्ने ।	नगरपालिका, वडा, मौलिक समिति	असोज मसान्त				
८	वडास्तरबाट तयार भएका नयाँ स्थान-नामहरू सूचीहरूलाई समायोजन गरी नगरस्तरीय प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	वडा, मौलिक समिति	कार्तिक १५ गते सम्म				
९	पुनरावलोकन एवम् सुझावको प्रस्तावित नयाँ स्थान-नामहरूलाई नगर कार्यपालिका सदस्यहरूको भेला समक्ष प्रस्तुत गर्ने ।	जिम्मेवारी पाएको समुह वा समिति	मंसिर ५ गते सम्म				
१०	प्राप्त सुझावलाई समेटेर प्रस्तावित नयाँ स्थान-नाम सम्बन्धि प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप दिएर स्वीकृतिको लागि	नगरपालिका, मौलिक समिति	पुष ५ गते सम्म				

राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

	नगरपालिका समक्ष पेश गर्ने ।						
११	नयाँ स्थान-नामांकरण सम्बन्धी प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारित गर्ने ।	नगरपालिका	पुष २० गते सम्म				
१२	पारित स्थान-नामलाई नगरपालिकाको स्थान-नाम सम्बन्धि अभिलेखमा भित्र्याउने ।	नगरपालिका	माघ १० गते सम्म				
१३	स्वीकृत स्थान-नामलाई सम्बन्धित सबै शाखा, वडा र टोलबस्तीलाई कार्यान्वयनको लागि साझा गर्ने ।	नगरपालिका, वडा	फाल्गुन १० गते सम्म				
१४	स्वीकृत स्थान-नाम अनुसार स्थान-नामपाटी राख्ने ।	नगरपालिका, वडा	चैत्र मसान्त सम्म				

92
राम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वडा नं. ४							
क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	लक्ष्य				मापन सूचक
			२०८१	२०८२	२०८३	२०८४	
१	स्थान-नामांकरणको लागि जिम्मेवारी प्रदान	कार्यशाला गोष्ठीबाट वडालाई जिम्मेवारी प्रदान गर्नु पर्ने	माघ मसान्त सम्म				
२	वडागत रुपमा मौलिक समिति गठन	वडा कार्यालय	फाल्गुन मसान्त भित्र				
३	नयाँ नामांकरण गर्नुपर्ने टोलबस्तीहरुको अध्ययन र पहिचान गर्ने ।	वडा, मौलिक समिति, स्थानीय वासिन्दा	बैशाखा मसान्त भित्र				
४	नयाँ नामांकरणको लागि मूल बाटोको पहिचान गरी नामांकरण गर्ने	वडा, मौलिक समिति, स्थानीय वासिन्दा	जेठ १५ गते भित्र				
५	सहायक बाटो तथा नयाँ वस्तीहरुमा प्रस्तावित नामहरु संकलन गर्ने	वडा, मौलिक समिति, स्थानीय वासिन्दा	असार १५ गते भित्र				
६	प्रस्तावित टोलबस्तीमा मौलिक स्थान- नाम विद्यमान् नरहेको सुनिश्चित गर्ने ।	नगरपालिका, वडा, मौलिक समिति	असार मसान्त				
७	प्रस्तावित टोलबस्तीलाई छिमेकी टोलबस्तीसँग गाभ्न नमिल्ने सुनिश्चित गर्ने ।	नगरपालिका, वडा, मौलिक समिति	असार मसान्त				
८	नयाँ स्थान नामहरुको सूची तयार गर्ने	वडा, मौलिक समिति	असार मसान्त				
९	सबै सरोकारवालाहरुसँग छलफल गरी नगरपालिकाले लागु गरेको स्थान- नामांकरण सम्बन्धी मानकको आधारमा सर्व उत्कृष्ट स्थान-नाम पहिचान गर्ने ।	वडा, मौलिक समिति	साउन १५ गते				
१०	वडास्तरबाट तयार भएका नयाँ स्थान- नामहरु सूचीहरुलाई समायोजन गरी नगरस्तरीय प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	नगरपालिका, मौलिक समिति	भाद्र मसान्त भित्र				

०२
राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

११	पुनरावलोकन एवम् सुझावको प्रस्तावित नयाँ स्थान-नामहरुलाई नगर कार्यपालिका सदस्यहरुको भेला समक्ष प्रस्तुत गर्ने ।	नगरपालिका	असोज मसान्त भिन्न				
१२	प्राप्त सुझावलाई समेटेर प्रस्तावित नयाँ स्थान-नाम सम्बन्धि प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप दिएर स्वीकृतिको लागि नगरपालिका समक्ष पेश गर्ने ।	नगरपालिका, मौलिक समिति	कार्तिक मसान्त भिन्न				
१३	नयाँ स्थान-नामांकरण सम्बन्धी प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारित गर्ने ।	नगरपालिका अनुकूल अनुसार	कार्तिक मसान्त भिन्न				
१४	पारित स्थान-नामलाई नगरपालिकाको स्थान-नाम सम्बन्धि अभिलेखमा भित्र्याउने ।	नगरपालिका, वडा, मौलिक समिति	कार्तिक मसान्त भिन्न				
१५	स्वीकृत स्थान-नामलाई सम्बन्धित सबै शाखा, वडा र टोलबस्तीलाई कार्यान्वयनको लागि साझा गर्ने ।	नगरपालिका, वडा, सूचना प्रविधि, प्रशासन शाखा	मंसिर मसान्त भिन्न				
१६	स्वीकृत स्थान-नाम अनुसार स्थान-नामपाटी राख्ने ।	नगरपालिका, वडा, मौलिक समिति, ठेक्का, उपभोक्ता	पुस मसान्त भिन्न				

M
राम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वडा नं. ५							
क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	लक्ष्य				मापन सूचक
			२०८१	२०८२	२०८३	२०८४	
१	नयाँ नामांकरण गर्नुपर्ने टोलबस्तीहरूको अध्ययन र पहिचान गर्ने ।	वडा अध्यक्षको संयोजत्वमा जनप्रतिनिधि र स्थानीय बुद्धिजिवि	चैत्र मसान्त				
२	स्थान-नामांकरणको लागि जिम्मेवारी प्रदान	वडा समिति		बैशाख मसान्त भित्र			
३	पुनरावलोकन एवम् सुझावको प्रस्तावित नयाँ स्थान-नामहरूलाई नगर कार्यपालिका सदस्यहरूको भेला समक्ष प्रस्तुत गर्ने ।	वडा समिति	नगरपालिकाले तोकेको समयमा				
४	पारित स्थान-नामलाई नगरपालिकाको स्थान-नाम सम्बन्धि अभिलेखमा भित्र्याउने ।	नगरपालिका	नगरपालिकाले तोकेको समयमा				
५	स्वीकृत स्थान-नामलाई सम्बन्धित सबै शाखा, वडा र टोलबस्तीलाई कार्यान्वयनको लागि साझा गर्ने ।	नगरपालिका	नगरपालिकाले तोकेको समयमा				
६	स्वीकृत स्थान-नाम अनुसार स्थान-नामपाटी राख्ने ।	नगरपालिकाबाट स्वीकृति प्राप्त भएपछि छ महिना भित्र					

राम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वडा नं. ६							
क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	लक्ष्य				मापन सूचक
			२०८१	२०८२	२०८३	२०८४	
१	स्थान-नामांकरणको लागि जिम्मेवारी प्रदान	वडा समिति	बैशाख मसान्त सम्म				
२	नयाँ स्थान-नामांकरणको लागि वडा स्तरीय विज्ञ समुह वा समिति गठन गरी जिम्मेवारी प्रदान गर्ने ।	नगरपालिका, वडा समिति	जेठ मसान्त सम्म				
३	नयाँ नामांकरण गर्नुपर्ने टोलबस्तीहरूको अध्ययन र पहिचान गर्ने ।	वडा समिति, मौलिक समिति	असार मसान्त सम्म				
४	प्रस्तावित टोलबस्तीमा मौलिक स्थान-नाम विद्यमान् नरहेको सुनिश्चित गर्ने ।	वडा समिति	असोज मसान्त सम्म				
५	प्रस्तावित टोलबस्तीलाई छिमेकी टोलबस्तीसँग गाभन नमिल्ने सुनिश्चित गर्ने ।	वडा समिति		बैशाख			
६	सबै सरोकारवालाहरूसँग छलफल गरी नगरपालिकाले लागु गरेको स्थान-नामांकरण सम्बन्धी मानकको आधारमा सर्व उत्कृष्ट स्थान-नाम पहिचान गर्ने ।	जिम्मेवारी पाएको समुह वा समिति	बैशाख पहिलो साता				
७	पहिचान गरिएका नयाँ स्थान-नामहरूको सूची तयार गर्ने ।	जिम्मेवारी पाएको समुह वा समिति	बैशाख दोस्रो साता				
८	वडास्तरबाट तयार भएका नयाँ स्थान-नामहरू सूचीहरूलाई समायोजन गरी नगरस्तरीय प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	मौलिक समिति	बैशाख तेस्रो साता				
९	पुनरावलोकन एवम् सुझावको प्रस्तावित नयाँ स्थान-नामहरूलाई नगर कार्यपालिका सदस्यहरूको भेला समक्ष प्रस्तुत गर्ने ।	जिम्मेवारी पाएको समुह वा समिति	चैत्र मसान्त				
१०	प्राप्त सुझावलाई समेटेर प्रस्तावित नयाँ स्थान-नाम सम्बन्धि प्रतिवेदनलाई	मौलिक समिति	सम्बन्धित निकायले				

राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

	अन्तिम रूप दिएर स्वीकृतिको लागि नगरपालिका समक्ष पेश गर्ने ।		तोकेको समय				
११	नयाँ स्थान-नामांकरण सम्बन्धी प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारित गर्ने ।	नगरपालिका	सम्बन्धित निकायले तोकेको समय				
१२	पारित स्थान-नामलाई नगरपालिकाको स्थान-नाम सम्बन्धि अभिलेखमा भित्र्याउने ।	नगरपालिका	सम्बन्धित निकायले तोकेको समय				
१३	स्वीकृत स्थान-नामलाई सम्बन्धित सबै शाखा, वडा र टोलबस्तीलाई कार्यान्वयनको लागि साझा गर्ने ।	नगरपालिका	सम्बन्धित निकायले तोकेको समय				
१४	स्वीकृत स्थान-नाम अनुसार स्थान-नामपाटी राख्ने ।	वडा समिति, मौलिक समिति	चेत्र मसान्त भित्र				

(Handwritten signature)

र के.सी.
राम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वडा नं. ७							
क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	लक्ष्य				मापन सूचक
			२०८१	२०८२	२०८३	२०८४	
१	स्थान-नामांकरणको लागि जिम्मेवारी प्रदान	नगरपालिका, वडा समिति, मौलिक समिति	बैशाख १५ गते भित्र				
२	नयाँ नामांकरण गर्नुपर्ने टोलबस्तीहरूको अध्ययन र पहिचान गर्ने ।	नगरपालिका, वडा समिति, मौलिक समिति	बैशाख मसान्त भित्र				
३	प्रस्तावित टोलबस्तीमा मौलिक स्थान-नाम विद्यमान् नरहेको सुनिश्चित गर्ने ।	नगरपालिका, वडा समिति, मौलिक समिति	बैशाख मसान्त भित्र				
४	प्रस्तावित टोलबस्तीलाई छिमेकी टोलबस्तीसँग गाभ्न नमिल्ने सुनिश्चित गर्ने ।	नगरपालिका, वडा समिति, छिमेकी वडा, मौलिक समिति	बैशाख मसान्त भित्र				
५	नयाँ स्थान-नामांकरणको लागि वडा स्तरीय विज्ञ समुह वा समिति गठन गरी जिम्मेवारी प्रदान गर्ने ।	वडा समिति, मौलिक समिति	जेठ पहिलो साता				
६	सबै सरोकारवालाहरूसँग छलफल गरी नगरपालिकाले लागु गरेको स्थान-नामांकरण सम्बन्धी मानकको आधारमा सर्व उत्कृष्ट स्थान-नाम पहिचान गर्ने ।	वडा समिति, मौलिक समिति	जेठ मसान्त भित्र				
७	पहिचान गरिएका नयाँ स्थान-नामहरूको सूची तयार गर्ने ।	वडा समिति, मौलिक समिति	असार १५ गते भित्र				
८	वडास्तरबाट तयार भएका नयाँ स्थान-नामहरू सूचीहरूलाई समायोजन गरी नगरस्तरीय प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	वडा समिति, मौलिक समिति	असार मसान्त भित्र				
९	पुनरावलोकन एवम् सुझावको प्रस्तावित नयाँ स्थान-नामहरूलाई नगर कार्यपालिका सदस्यहरूको भेला समक्ष प्रस्तुत गर्ने ।	मौलिक समिति	असार मसान्त भित्र				
१०	प्राप्त सुझावलाई समेटेर प्रस्तावित नयाँ स्थान-नाम सम्बन्धि प्रतिवेदनलाई	वडा समिति, मौलिक समिति	असार मसान्त				

राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

	अन्तिम रूप दिएर स्वीकृतिको लागि नगरपालिका समक्ष पेश गर्ने ।		भिन्न				
११	नयाँ स्थान-नामांकरण सम्बन्धी प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारित गर्ने ।	नगरपालिका, वडा समिति, मौलिक समिति	साउन १५ गते भित्र				
१२	पारित स्थान-नामलाई नगरपालिकाको स्थान-नाम सम्बन्धि अभिलेखमा भित्र्याउने ।	नगरपालिका, मौलिक समिति	साउन मसान्त भित्र				
१३	स्वीकृत स्थान-नामलाई सम्बन्धित सबै शाखा, वडा र टोलबस्तीलाई कार्यान्वयनको लागि साझा गर्ने ।	नगरपालिका, वडा समिति, मौलिक समिति	भाद्र मसान्त भित्र				
१४	स्वीकृत स्थान-नाम अनुसार स्थान-नामपाटी राख्ने ।	नगरपालिका, वडा समिति, मौलिक समिति	असोज मसान्त भित्र				

राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वडा नं. ८							
क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	लक्ष्य				मापन सूचक
			२०८१	२०८२	२०८३	२०८४	
१	स्थान-नामांकरणको लागि जिम्मेवारी प्रदान	नगरपालिका, वडा, मौलिक समिति	बैशाख मसान्त देखि जेठ १५ गते सम्म				
२	नयाँ नामांकरण गर्नुपर्ने टोलबस्तीहरूको अध्ययन र पहिचान गर्ने ।	वडा, मौलिक समिति, स्थानीय वासिन्दा	जेठ पहिलो साता देखि असार मसान्त				
३	प्रस्तावित टोलबस्तीमा मौलिक स्थान-नाम विद्यमान् नरहेको सुनिश्चित गर्ने ।	नगरपालिका, वडा, मौलिक समिति	असार मसान्त				
४	प्रस्तावित टोलबस्तीलाई छिमेकी टोलबस्तीसँग गाभ्न नमिल्ने सुनिश्चित गर्ने ।	नगरपालिका, वडा, मौलिक समिति	साउन तेस्रो साता				
५	नयाँ स्थान-नामांकरणको लागि वडा स्तरीय विज्ञ समुह वा समिति गठन गरी जिम्मेवारी प्रदान गर्ने ।	वडा, मौलिक समिति	साउन पहिलो साता				
६	सबै सरोकारवालाहरूसँग छलफल गरी नगरपालिकाले लागु गरेको स्थान-नामांकरण सम्बन्धी मानकको आधारमा सर्व उत्कृष्ट स्थान-नाम पहिचान गर्ने ।	वडा, मौलिक समिति	जेठ पहिलो साता				
७	पहिचान गरिएका नयाँ स्थान-नामहरूको सूची तयार गर्ने ।	नगरपालिका, वडा, मौलिक समिति	असार मसान्त				
८	वडास्तरबाट तयार भएका नयाँ स्थान-नामहरू सूचीहरूलाई समायोजन गरी नगरस्तरीय प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	नगरपालिका, मौलिक समिति	साउन तेस्रो साता				
९	पुनरावलोकन एवम् सुझावको प्रस्तावित नयाँ स्थान-नामहरूलाई नगर कार्यपालिका सदस्यहरूको	नगरपालिका	साउन चौथो साता				

स्थानीय सरकार
मध्यपुर थिमि नगरपालिका
२०७३

राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

	भेला समक्ष प्रस्तुत गर्ने ।						
१०	प्राप्त सुझावलाई समेटेर प्रस्तावित नयाँ स्थान-नाम सम्बन्धि प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप दिएर स्वीकृतिको लागि नगरपालिका समक्ष पेश गर्ने ।	नगरपालिका, मौलिक समिति	भाद्र दोस्रो साता				
११	नयाँ स्थान-नामांकरण सम्बन्धी प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारित गर्ने ।	नगरपालिका अनुकूल अनुसार					
१२	पारित स्थान-नामलाई नगरपालिकाको स्थान-नाम सम्बन्धि अभिलेखमा भित्र्याउने ।	नगरपालिका, वडा, मौलिक समिति	असोज पहिलो साता				
१३	स्वीकृत स्थान-नामलाई सम्बन्धित सबै शाखा, वडा र टोलबस्तीलाई कार्यान्वयनको लागि साझा गर्ने ।	नगरपालिका, वडा, सूचना प्रविधि, प्रशासन शाखा	फाल्गुन पहिलो साता				
१४	स्वीकृत स्थान-नाम अनुसार स्थान-नामपाटी राख्ने ।	नगरपालिका, वडा, मौलिक समिति, ठेक्का, उपभोक्ता	बैशाख मसान्त सम्म				
१५	स्रोत जुटाउने	नगरपालिका, वडा	असार दोस्रो साता				

१२

राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वडा नं. ९							
क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	लक्ष्य				मापन सूचक
			२०८१	२०८२	२०८३	२०८४	
१	स्थान-नामांकरणको लागि जिम्मेवारी प्रदान	वडा समिति					मौलिक नाम भएको, चलेको देखिनेछ।
२	नयाँ नामांकरण गर्नुपर्ने टोलबस्तीहरूको अध्ययन र पहिचान गर्ने ।	नगरपालिका, वडा					वस्ती विस्तार भएको हुनेछ
३	प्रस्तावित टोलबस्तीमा मौलिक स्थान-नाम विद्यमान् नरहेको सुनिश्चित गर्ने ।	नगरपालिका, वडा					नयाँ यूनिक नाम भएको बोर्ड देखिनु
४	प्रस्तावित टोलबस्तीलाई छिमेकी टोलबस्तीसँग गाभ्न नमिल्ने सुनिश्चित गर्ने ।	वडा समिति					छुट्टा छुट्टै टोल समिति गठन भैसकेको
५	नयाँ स्थान-नामांकरणको लागि वडा स्तरीय विज्ञ समुह वा समिति गठन गरी जिम्मेवारी प्रदान गर्ने ।	वडा समिति					कार्यान्वयन भएको हुनेछ
६	सबै सरोकारवालाहरूसँग छलफल गरी नगरपालिकाले लागु गरेको स्थान-नामांकरण सम्बन्धी मानकको आधारमा सर्व उत्कृष्ट स्थान-नाम पहिचान गर्ने ।	वडा समिति, मौलिक समिति					कार्यान्वयन भएको हुनेछ
७	पहिचान गरिएका नयाँ स्थान-नामहरूको सूची तयार गर्ने ।	वडा समिति, मौलिक समिति					वडा,सम्बन्धित शाखामा अभिलेख
८	वडास्तरबाट तयार भएका नयाँ स्थान-नामहरू सूचीहरूलाई समायोजन गरी नगरस्तरीय प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	वडा समिति, मौलिक समिति					घर टोल नम्बरिड गर्ने
९	पुनरावलोकन एवम् सुझावको प्रस्तावित नयाँ स्थान-नामहरूलाई नगर कार्यपालिका सदस्यहरूको भेला समक्ष प्रस्तुत गर्ने ।	मौलिक समिति, जिम्मेवारी निकाय					भेलाको माइनुट, फोटो

राम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

१०	प्राप्त सुझावलाई समेटेर प्रस्तावित नयाँ स्थान-नाम सम्बन्धि प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप दिएर स्वीकृतिको लागि नगरपालिका समक्ष पेश गर्ने ।	वडा समिति, मौलिक समिति					वडाको सिफारिस
११	नयाँ स्थान-नामांकरण सम्बन्धी प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारित गर्ने ।	वडा समिति, मौलिक समिति, टोल संस्था					माइनुट, टोल संस्थाको अभिलेख
१२	पारित स्थान-नामलाई नगरपालिकाको स्थान-नाम सम्बन्धि अभिलेखमा भित्र्याउने ।	वडा					वडाको प्रोफाइल
१३	स्वीकृत स्थान-नामलाई सम्बन्धित सबै शाखा, वडा र टोलबस्तीलाई कार्यान्वयनको लागि साझा गर्ने ।	वडा समिति					बोर्ड राखेर
१४	स्वीकृत स्थान-नाम अनुसार स्थान-नामपाटी राख्ने ।	नगरपालिका, वडा					संचारको माध्यमबाट फोटो
१५	नाम नभएको स्थानको खोजी तथा अध्ययन समिति गठन गरी मौलिक नामांकरण लाई प्राथमिकता दिने	वडा समिति					

निर्णय नं ३ :

यस नगरपालिकामा ब्लड बैंक स्थापनाको लागि सम्झौता गर्ने सम्बन्धमा छलफल हुदा यस नगरपालिका द्वारा संचालित नेपाल कोरिया मैत्री नगरपालिका अस्पतालको हाता भित्र उक्त बैंक Lions International District 325 G. को सहकार्यमा स्थापना तथा संचालन गर्नका लागि सम्झौता गर्न नगर प्रमुखलाई अख्तियारी दिने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं ४ :

यस नगरपालिकाको स्विकृत संगठनात्मक संरचनामा नगर प्रहरी जवानको स्तर चौथो भएकोमा सोलाई संशोधन गरि नगर प्रहरी जवान तह बिहिन कायम गर्ने निर्णय गरियो ।

(Signature)
राम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

निर्णय नं ५.

यस नगरपालिका वडा नं. ३ स्थित कृषि बिकास सहकारी संस्थालाई समस्याग्रस्त घोषणा गर्न सिफारिस गर्ने सम्बन्धमा छलफल थप अध्ययन गरि प्रकृया अगाडी बढाउने निर्णय गरियो।

निर्णय नं ६.

उपभोक्ता समिति मार्फत सार्वजनिक निर्माण कार्य गराउने सम्बन्धि कार्यविधि २०७९ लाई संशोधन गर्न बनेको कार्यविधि, २०८० संशोधन सम्बन्धमा छलफल हुदा देहाय बमोजिम हुने गरि स्विकृत गर्ने निर्णय गरियो।

तपसिल

उपभोक्ता समिति मार्फत सार्वजनिक निर्माण कार्य गराउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ को (दोस्रो संशोधन २०८०)

क्र.स	साविक व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	संशोधन गर्नुपर्नाको कारण
१	दफा २६ को उपदफा(३) मा रहेको (ज) नगर वा वडास्तरीय योजना वा कार्यक्रमहरू मध्ये रु. १० लाखभन्दा बढी लागत भएका योजना वा कार्यक्रमहरू नगरस्तरीय अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिबाट र १० लाख भन्दा कम लागत भएका आयोजना दफा २७ बमोजिमको समितिबाट गरिएको अनुसूची-१८ र १९ बमोजिमका प्रतिवेदनको आधारमा मात्र अन्तिम भुक्तानी गरिनेछ।	दफा २६ को उपदफा(३) मा रहेको (ज) को सट्टा देहाय बमोजिमको खण्ड (ज) राखे "नगर वा वडास्तरीय योजनाहरूको अनुगमन समितिबाट पेश भएको अनुगमन प्रतिवेदन मासिक रुपमा नगर कार्यपालिकामा पेश गनु पर्नेछ।"	स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनको दफा १६ को उपदफा ४ को खण्ड ख बुदा नं ५ मा भएको व्यवस्था बमोजिम र स्थानीय तह वित्तीय सुशासन जोखिम मूल्याङ्कनको सूचक ४।१।३ अनुसार मासिक रुपमा कार्यपालिकामा प्रतिवेदन बुझाउनु पर्ने व्यवस्था रहेको।

OR
राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

निर्णय नं : ७

चालु आ.ब. २०८०/०८१ का लागि बागमती प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान) अन्तर्गतको देहाय बमोजिमका कार्यक्रमहरू सञ्चालनका लागि बागमती प्रदेश, कृषि तथा पशु पन्छी विकास मन्त्रालयद्वारा जारी भएको "स्थानीय तहमा विनियोजित शसर्त अनुदान कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८० को दफा ७ बमोजिम कार्यक्रमको साझेदार संस्था छनौट तथा कार्यक्रम सञ्चालनार्थ तपसिल बमोजिमको मापदण्ड स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो ।

कार्यक्रमको नाम :

१. कौशी खेतिको लागि कोकोपित सहयोग कार्यक्रम
२. गुन्द्रुक कारखाना स्थापना कार्यक्रम
३. तरकारी संकलन केन्द्र निर्माण
४. पोर्टेबल कोल्ड चेम्बर निर्माण
५. सहकारीद्वारा सञ्चालित तरकारी तथा फलफुल बजार प्रवर्द्धन कार्यक्रम
६. एग्रोमार्ट स्थापना
७. कृषि तालिम, आधुनिक कृषि उपकरण र वीउ विजन वितरण कार्यक्रम

कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०८०

१. "स्थानीय तहमा विनियोजन शसर्त अनुदान कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८०" लाई आधार मानी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२. कार्यक्रम सञ्चालनार्थ "स्थानीय तहमा विनियोजन शसर्त अनुदान कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८०" को दफा ७ बमोजिम मुल्यांकन समिति गठन वा भैरहेको समितिद्वारा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
३. मुल्यांकन समितिद्वारा कार्यक्रम सञ्चालनार्थ २१ दिन अवधिको सूचना प्रकाशन गरि सोही बमोजिम साझेदार संस्था छनौट गरिनेछ ।
४. पुजीगत प्रकृतिको कार्यक्रमहरूका लागि प्राविधिक ईष्टिमेन्ट गरि-पास गराई कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
५. छनौट भएका साझेदार संस्थाहरूसंग न.पा.ले सम्झौता गर्नेछ ।
६. साझेदार संस्थालाई स्वीकृत वार्षिक बजेटको परिधि भित्र रही रकम उपलब्ध गराईनेछ ।

Om
राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

७. पुजीगत प्रकृतिका कार्यक्रमहरूको हकमा कुल लागतको बढीमा ८० प्रतिशत र चालु प्रकृतिका उत्पादन सामाग्री खरिदमा बढीमा ५० प्रतिशत सम्म प्रोत्साहन रकम प्रदान गरिनेछ ।

८. कार्यक्रम वापतको अनुदान रकम सम्झौता अनुसार जिम्मेवार प्राविधिकले स्थलगत निरीक्षणःअनुगम गरि कार्य प्रगतीको आधारमा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनको आधारमा अनुदानग्राहीको बैंक खातामा जम्मा हुने गरि अन्तिम भुक्तानी गरिनेछ ।

९. विगतका वर्षहरूमा सोही प्रकृतिका कार्यक्रमहरू सञ्चालनका लागि कुनै पनि सरकारी निकायबाट अनुदान प्राप्त गरेका आवेदकहरू सोही कार्यक्रममा छनौट गरिने छैन ।

१०. साझेदार संस्थाले सम्झौता गर्नु अघि सोही प्रकृतिको कार्यक्रमको लागि अन्य सरकारी संस्थाबाट दोहोरो सुविधा नलिएको प्रतिवद्धता पेश गर्नु पर्नेछ ।

११. सोही मन्त्रालयबाट विगतका आ.ब.मा बजेट विनियोजन भई सञ्चालन भएका, सम्पन्न भएका कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूमा बजेट उपलब्ध गराइने छैन ।

१२. यस कार्यक्रमका लागि संघ-प्रदेश-स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन हुने कार्यक्रम संग दोहोरोपना नहुने गरि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

१३. कार्यक्रम/आयोजनालाई प्रभावकारी सञ्चालन गर्नका लागि सम्बन्धित शाखाबाट आवश्यकतानुसार अनुगमन / निरीक्षण गरिनेछ र अनुगमन / निरीक्षणको प्रतिवेदनको आधारमा कार्यक्रमलाई अगाडी बढाइनेछ र सम्पन्न गरिनेछ ।

१४. साझेदारले संझौता बमोजिम अनुदानको रकम लिई दुरुपयोग गरेको पाईएमा प्रचलित कानून बमोजिम अुसुल उपर गरिनेछ ।

१५. "स्थानीय तहमा विनियोजन शसर्त अनुदान कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८०" कार्यविधि तथा यस मापदण्डमा उल्लेख भएको सञ्चालन प्रक्रिया बाहेकका विषयहरू प्रचलित कानून बमोजिम नै हुनेछन ।

१६. पोर्टेबल कोल्ड च्याम्बर निर्माणार्थ कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय द्वारा जारी "प्रदेश तथा स्थानीय तहमा शसर्त वित्तीय हस्तान्तरित कृषि विकास कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०" लाई समेत आधार मानी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

१७. एग्रोमार्ट स्थापनार्थ कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय द्वारा जारी "एग्रोमार्ट निर्माण तथा स्थापना कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६" लाई समेत आधार मानी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

स्थानीय सरकार
मध्यपुर थिमि नगरपालिका
२०७३
राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

निर्णय नं : ८

बागमती प्रदेश सरकार, कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, कृषि विकास निर्देशनालयको मिति २०८०।११।०७ गते प्रकाशित "समुदायमा आधारित एक वडा एक कृषि उत्पादन कार्यक्रम" कार्यान्वयनका लागि नगरपालिकाबाट लागत साझेदारी गर्ने प्रतिवद्धता सहित यस नगरपालिकाको देहाय बमोजिमको वडा छनौट गर्ने निर्णय गरियो ।

क्र.सं.	विवरण	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने वडा नं.
१	तरकारी/गाजर (उच्च प्रविधि)	वडा नं. ७
२	गाईपालन	वडा नं. ९

निर्णय नं : ९

यस नगरपालिका स्थित सामुदायिक विद्यालयहरुमा दिवा खाजा संचालन तथा व्यवस्थापनका W.F.P र Food For life संग सम्झौता गर्न नगर प्रमुखलाई अख्तियारी दिने निर्णय गरियो।

निर्णय नं : १०

राष्ट्रिय विभुति शखंधर साख्वा प्रतिष्ठान मध्यपुर थिमि भक्तपुरको माग बमोजिम राष्ट्रिय विभुति शखंधर साख्वाको प्रतिमा सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको चौतारामा र अमेरिकाको बाल्टिमोर स्थापना गर्नका लागि सो प्रतिमा प्रति वटा रु ७०,०००।- का दरले २ वटाको १,४०,०००।- (अक्षरेपी एक लाख चालिस हजारमात्र) आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने निर्णय गरियो।

निर्णय नं : ११

नेपाल खुला विश्वविद्यालयको च न १९४ मिति २०८०।१०।०४ को पत्रको सम्बन्धमा छलफल हुदा शिक्षा बिभागको नाममा रहेको यस नगरपालिका वडा न २ साबिक वार्ड न १७ नक्शा सिट न १०२-११८९-०२ स्थित कित्ता नं ३४ क्षेत्रफल ५५९३ वर्ग मिटर जग्गा विपत व्यवस्थापनको दृष्टिकोणबाट सो स्थान जोखिमयुक्त नरहेको व्यहोरा जिल्ला दैविक विपद व्यवस्थापन समिति भक्तपुरमा लेखी पठाउने निर्णय गरियो।

राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

निर्णय नं : १२

यस नगरपालिका वडा नं. ७ स्थित नगदेश खट निर्माणका लागी ९,३६,७९२।८६ (अक्षरेपी नौ लाख छतीस हजार सात सय वयानब्ये रुपैया छयासी पैसा मात्र) भैपरी पुजीगत शिर्षकबाट खर्च व्यहोर्ने गरी कार्य अगाडी वढाउने निर्णय गरियो।

निर्णय नं : १३

यस नगरपालिका वडा नं. ४ स्थित बालकुमारी मन्दिरको खट पुनःनिर्माणका लागी रु. ४,६५,०००।- (अक्षरेपी चार लाख पैसटी हजार मात्र) भैपरी पुजीगत शिर्षकबाट खर्च व्यहोर्ने गरी कार्य अगाडी वढाउने निर्णय गरियो।

निर्णय नं : १४

चालु आ.व.को विनियोजन ऐनको शिक्षा उपक्षेत्रको सि.नं ४२ मा विद्यालय रंग रोगनका लागि एक मुष्ठ वजेट विनियोजन भएकोले उक्त रकमबाट निम्न विद्यालयहरुमा रंग रोगन गर्ने गरी निम्नानुसार वजेट बाडफाड गर्ने निर्णय गरियो।

तपसिल

१. श्री वोडे मा.वि. वोडे रु. १०,००,०००।- (अक्षरेपी दश लाख मात्र)
२. श्री गणेश मा.वि. नगदेश रु. १०,००,०००।- (अक्षरेपी दश लाख मात्र)
३. श्री सरस्वती मा.वि. मनोहरा रु. ४,३५,०००।- (अक्षरेपी चार लाख पैतिस हजार मात्र)

निर्णय नं : १५

मिति २०८०।१०।२९ गते प्राईम टाईम्स एच.डी. टिभीमा यस नगरपालिकाको उपप्रमुख विजय कृष्ण श्रेष्ठ र वडा नं. ४ का वडा अध्यक्ष बालकृष्ण श्रेष्ठको मान् मर्दन गर्ने उदेश्यबाट प्रेरित भएर समाचार प्रसारण गरेको प्रति मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको गम्भिर ध्यानाकर्षण भएको छ । सो भ्रामक कपोकल्पित समाचार प्रति नगरकार्यपालिका उपप्रमुख विजय कृष्ण श्रेष्ठ र ४ नं. वडा अध्यक्ष बाल कृष्ण श्रेष्ठज्यू ले सो विषयमा नेपाल प्रेस काउन्सिलमा समेत उजुरी दर्ता भइसकेकोले सो समाचारको सत्य तथ्य छानविन होस् र साथै बिना आधार प्रेरित भई प्रसारण गरेको समाचार प्रति मध्यपुर थिमि नगरपालिका खेद प्रकट गर्दछ ।

(Signature)
राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

निर्णय नं : १६

चालु आ. व. मा तपसिलमा उल्लेखित आइटमहरूको दररेट नभएकोले प्राविधिकबाट पेस भए अनुसार यी आइटमहरू को दररेट स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो ।

तपसिल

सि.नं.	कामको विवरण	ईकाई	दररेट	ईकाई	दररेट
१	supply and fitting Terracotta Tile 8"x8"x2" in (1:1:1) lime ,surkhi and sand mortar 1:1 lime surkhi pointing	sqm	4663.31	Sq.ft	433.46
२	Supply and laying refractory Brick work in (1:1) fire proof cement clay mortar.	cum	161833.25	cu.ft	4586.13
सि.नं.	Item	ईकाई	Rate without VAT	Rate with VAT	
१	Fiber made Buddha statue with lotus flower half Round 7'x9' oval base and height at least 12' with fitting and all	Set	1033000.00	1167290.00	
२	Fire Proof Refractory Brick	Nos	190.00	214.70	
३	Fire Proof Refractory cement 25 kg bag	Bags	4000.00	4520.00	
४	Fire Proof clay	Bags	2500.00	2825.00	
५	Stone Wool 10m x 1m x50 mm	Roll	4500.00	5085.00	

६८ **राम बहादुर के.सी.**
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

निर्णय नं : १७

चालु आ.व.मा वोडे मा.बिको पूर्वाधार निर्माणका लागि रु २०,००,०००।- (बिस लाख मात्र) बजेट विनियोजन भएको र उक्त बजेट रकम सो स्कुलको शौचालय भवनको भुईतल्ला पुननिर्माण गर्न नपुग देखिएकोले नपुग रकम शिक्षा उपशिर्षकको सि.नं. ४२ रंगरोगनबाट रु ५,००,०००।-(पाच लाख मात्र) र उर्जा उपक्षेत्रको सि.नं.१ मध्यपुर उज्यालो कार्यक्रमबाट रु १८,००,०००।- (अठार लाख मात्र) आगामी नगर सभाबाट अनुमोदन गर्ने गरी विनियोजन गर्ने निर्णय गरियो।

निर्णय नं : १८

महानगरीय प्रहरी वृत्त ठिमीबाट बा १ झ ६५७९ नम्बरको गाडी मर्मत गरिदिन अनुरोध भई आएकोले मर्मतका लागि रु ३,००,०००। (अक्षरेपी तिनलाख मात्र) ब्यहोर्ने गरि मिति २०८०।१०।१५ को निर्णयलाई अनुमोदन गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं : १९

यस नगरपालिकाको वडा नं. ८ का वडा अध्यक्ष श्री रमेश थापा श्रेष्ठ ज्यूको ममतामयी माता श्री सुन पुतली थापा श्रेष्ठको ८८ वर्षको उमेरमा मिति २०८०।११।१३ गतेका दिन असमायिक निधन भएकोले शोक सन्तप्त परिवारजन प्रति भावपूर्ण सम्बेदना व्यक्त गर्दै स्वर्गिय श्री सुन पुतली थापा श्रेष्ठ प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै शोक प्रस्ताव पारित गरियो ।

१. २. १
२०८०/११/१४
राम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत